

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PAKIET JA (PJA/T/2/2016)

§ 1. DEFINICJE

Ilekcroć w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia, wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia na ich podstawie, dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia oraz w innych oświadczeniach, składanych w związku z zawarciem tej umowy lub w jej wykonaniu, używa się wymienionych poniżej terminów, należy przez nie rozumieć w odpowiednim przypadku i liczbie:

- 1) **akt terroryzmu** – każde działanie, indywidualne lub grupowe, z bezprawnym użyciem siły lub przemocy lub groźby ich użycia wobec osób lub mienia, w celu wprowadzenia chaosu, dezorganizacji życia publicznego, zastraszenia lub wywarcia przymusu na władze publiczne, przedsiębiorstwo lub społeczność, które zmierza do osiągnięcia celów politycznych, ideologicznych, społecznych, religijnych, ekonomicznych lub finansowych;
- 2) **dokument ubezpieczenia** – dokument określający najważniejsze postanowienia umowy ubezpieczenia, w tym polisa, doreczany ubezpieczającemu przez Towarzystwo; dokument ubezpieczenia może być sporządzony w formie elektronicznej;
- 3) **działalność zarobkowa** – działalność ubezpieczonego nakierowana na osiągnięcie przychodu, wykonywana w szczególności na podstawie umowy o pracę, jakiegokolwiek innej umowy lub w ramach wolnego zawodu;
- 4) **hospitalizacja** – nieprzerwany pobyt ubezpieczonego w szpitalu, który rozpoczął się w czasie ochrony ubezpieczeniowej, z wyłączeniem pobytu na szpitalnych oddziałach: ratunkowym, rehabilitacyjnym, dla przewlekłe chorych, medycyny paliatywnej, odnotowany w księdze głównej przyjęć i wypisów, sporządzonej i prowadzonej przez szpital zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie rodzajów dokumentacji medycznej, sposobu jej prowadzenia oraz szczegółowych warunków jej udostępniania; za dzień pobytu w szpitalu uznaje się każdy dzień kalendarzowy w czasie ochrony ubezpieczeniowej, w którym ubezpieczony przebywał w szpitalu, niezależnie od tego, jaką część dnia trwał ten pobyt, przy czym pierwszym dniem pobytu w szpitalu jest dzień rejestracji, a ostatnim dzień wypisu ze szpitala; nieprzerwany pobyt w więcej niż jednym szpitalu traktowany jest jako jedna hospitalizacja;
- 5) **miesięcznica ubezpieczenia** – dni oznaczone taką samą datą dzienną co pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, przypadające w następnych miesiącach kalendarzowych; jeśli pierwszym dniem okresu ubezpieczenia jest dzień oznaczony datą dzienną niewystępującą w danym miesiącu kalendarzowym, wtedy miesięcznica ubezpieczenia przypada w ostatnim dniu takiego miesiąca kalendarzowego;
- 6) **nieszczęśliwy wypadek** – zdarzenie wywołane bezpośrednio i wyłącznie przez zewnętrzną przyczynę niemającą bezpośredniego lub pośredniego źródła w jakimkolwiek fizycznym lub psychicznym schorzeniu ubezpieczonego, która to przyczyna zadziałała w czasie ochrony ubezpieczeniowej, w sposób nagły, niezależnie od woli ubezpieczonego;
- 7) **OWU** – niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia;
- 8) **polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 9) **postępowanie medyczne** – postępowanie medyczne zastosowane do określonej choroby lub urazu ubezpieczonego lub mające na celu postawienie diagnozy dotyczącej jego stanu zdrowia, które zostało przeprowadzone na rzecz ubezpieczonego podczas jego hospitalizacji;
- 10) **poważne zachorowanie** – schorzenie lub stan chorobowy ubezpieczonego przewidziane w OWU, które wystąpiły w czasie ochrony ubezpieczeniowej;
- 11) **rok ubezpieczenia** – bezpośrednio po sobie następujące okresy rozpoczynające się odpowiednio w pierwszym dniu okresu ubezpieczenia oraz w przypadających w następnych latach kalendarzowych dni oznaczone tą samą datą dzienną; jeżeli pierwszym dniem okresu ubezpieczenia jest 29 lutego, wtedy drugi i kolejne lata ubezpieczenia rozpoczynają się ostatniego dnia lutego; ostatni rok ubezpieczenia upływa z ostatnim dniem okresu ubezpieczenia;
- 12) **szpital** – podmiot leczniczy świadczący przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia albo podmiot leczniczy wykonujący zabiegi w trybie chirurgii jednego dnia, co najmniej w zakresie dotyczącym postępowania medycznego wykonanego na rzecz ubezpieczonego; szpitalem w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia nie jest jednak ośrodek opieki dla przewlekłe chorych, hospicjum (także onkologiczne), ośrodek leczenia uzależnień, ośrodek rehabilitacji, ośrodek sanatoryjny lub wypoczynkowy, ani zakład lecznictwa uzdrowiskowego, w tym w szczególności szpital uzdrowiskowy lub szpital uzdrowiskowo-rehabilitacyjny;
- 13) **śmierć wskutek nieszczęśliwego wypadku** – śmierć ubezpieczonego będąca następstwem nieszczęśliwego wypadku, która nastąpiła w czasie ochrony ubezpieczeniowej, nie później niż w terminie 180 (stu osiemdziesięciu) dni od daty nieszczęśliwego wypadku;
- 14) **Towarzystwo** – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- 15) **trwały uszczerbek na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku** – wszelkiego rodzaju utrwalone dolegliwości zdrowotne ubezpieczonego, zmniejszenie sprawności poszczególnych narządów lub organów ubezpieczonego, brak części organizmu oraz wszelkie zaburzenia czynności całego organizmu ubezpieczonego w wyniku ubytków morfologicznych lub zaburzeń budowy, będące następstwem nieszczęśliwego wypadku i powstałe w terminie 12 (dwunastu) miesięcy od dnia tego nieszczęśliwego wypadku;
- 16) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, lecz posiadająca zdolność prawną, która zawiera z Towarzystwem umowę ubezpieczenia;
- 17) **ubezpieczony** – osoba fizyczna, na rzecz której jest zawierana umowa ubezpieczenia;
- 18) **umowa ubezpieczenia** – umowa zawierana na podstawie OWU;
- 19) **uposażony** – osoba uprawniona do otrzymania na warunkach opisanych w OWU świadczeń ubezpieczeniowych przewidzianych w razie śmierci ubezpieczonego oraz śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
- 20) **uposażony zastępczy** – osoba uprawniona do otrzymania na warunkach opisanych w OWU świadczeń ubezpieczeniowych przewidzianych w razie śmierci ubezpieczonego oraz śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego nie ma uposażonych;
- 21) **wniosek ubezpieczeniowy** – oferta zawarcia umowy ubezpieczenia składana Towarzystwu przez ubezpieczającego na formularzu wniosku Towarzystwa;
- 22) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej, polegająca na uprawianiu dyscyplin sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju związków, klubów, organizacji, stowarzyszeń, kół, ognisk i zespołów sportowych, w tym również biorące udział w międzynarodowych lub ogólnokrajowych rozgrywkach sportowych o charakterze nieprofesjonalnym;
- 23) **zawodowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej, polegająca na uprawianiu dyscyplin sportowych przez osoby:
  - a) w odniesieniu do gier zespołowych – będące członkami kadry klubów biorących udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy
  - lub
  - b) w odniesieniu do osób uprawiających sporty indywidualne – biorące udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy
  - lub
  - c) uprawnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej do otrzymywania w związku z uprawianiem sportu wynagrodzenia w dowolnej formie, w tym także stypendium lub zwrotu kosztów związanych z uprawianiem sportu w postaci diet, zasiłków itp., niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie, czy w ramach gier zespołowych;
- 24) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – objęte zakresem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia: śmierć ubezpieczonego, śmierć lub trwały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, poważne zachorowanie ubezpieczonego lub hospitalizacja ubezpieczonego.

§ 2.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczeń ubezpieczeniowych w wysokości wynikającej z umowy ubezpieczenia w przypadku wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych w niej przewidzianych.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące zdarzenia ubezpieczeniowe dotyczące ubezpieczonego:
  - 1) śmierć,
  - 2) śmierć lub trwały uszczerbek na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku,
  - 3) poważne zachorowanie,
  - 4) hospitalizacja.

§ 3.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowa ubezpieczenia jest zawierana na czas oznaczony 15 (piętnastu) lat.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta, jeżeli ubezpieczony w dniu sporządzenia wniosku ubezpieczeniowego ma nie mniej niż 18 (osiemnaście) lat i nie więcej niż 45 (czterdzieści pięć) lat.
3. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w wariantcie podstawowym albo w wariantcie rozszerzonym, które różnią się wysokością i zakresem ochrony ubezpieczeniowej oraz wysokością składki ubezpieczeniowej.
4. Umowa ubezpieczenia jest zawierana w trybie złożenia przez ubezpieczającego oferty jej zawarcia oraz przyjęcia tej oferty przez Towarzystwo. Ubezpieczający składa ofertę zawarcia umowy ubezpieczenia na formularzu wniosku Towarzystwa. Formularz wniosku może mieć formę pisemną albo elektroniczną. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na podstawie wniosku elektronicznego wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczony jest jednocześnie ubezpieczającym. Towarzystwo przyjmując wniosek ubezpieczeniowy, dokonuje jego rejestracji poprzez odnotowanie daty wykonania tej czynności, po uprzednim stwierdzeniu, że formularz wniosku został wypełniony w sposób poprawny i - z zastrzeżeniem wyjątków w nim przewidzianych - zupełny.
5. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą na warunkach zgodnych z treścią wniosku ubezpieczeniowego z chwilą doręczenia ubezpieczającemu polisy, stanowiącej oświadczenie woli Towarzystwa o przyjęciu jego oferty, przy czym w przypadku polisy sporządzonej w formie elektronicznej dniem doręczenia polisy jest dzień jej dostarczenia na wskazany przez ubezpieczającego adres poczty elektronicznej. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia ubezpieczający i ubezpieczony powinni złożyć pisemne oświadczenia, upoważnienia i deklaracje wymagane treścią formularza wniosku ubezpieczeniowego, w szczególności ubezpieczony powinien złożyć pisemne oświadczenie dotyczące swojego stanu zdrowia i stylu życia oraz pisemnie upoważnić Towarzystwo do zasięgania w innych podmiotach informacji o okolicznościach związanych z oceną ryzyka ubezpieczeniowego i ustaleniem prawa do świadczenia.
6. W wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka ubezpieczeniowego Towarzystwo może odmówić zawarcia umowy ubezpieczenia.
7. Postanowienia ust. 6 stosuje się również wtedy, gdy złożony wniosek ubezpieczeniowy nie zawiera wymaganych oświadczeń, zawiera zapisy zmieniające postanowienia OWU lub treść formularza wniosku ubezpieczeniowego, albo w inny sposób nie spełnia wymagań określonych w OWU.
8. Umowa ubezpieczenia nie może zostać zawarta, jeżeli w dniu złożenia wniosku o jej zawarcie ubezpieczony jest objęty przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie: ogólnych warunków ubezpieczenia Pakiet TY, ogólnych warunków ubezpieczenia Pakiet JA, ogólnych warunków ubezpieczenia Pakiet MY, ogólnych warunków ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków lub ogólnych warunków ubezpieczenia ryzyka trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku. Ponadto, umowa ubezpieczenia w wariantcie rozszerzonym nie może zostać zawarta, jeżeli w dniu złożenia wniosku o jej zawarcie, ubezpieczony jest objęty przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy zawartej na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia świadczenia szpitalnego.

§ 4.

OKRES UBEZPIECZENIA

1. Pierwszy i ostatni dzień okresu ubezpieczenia są wskazane w polisie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach zawartej umowy ubezpieczenia przysługuje ubezpieczonemu w okresie ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż od następnego dnia po zapłaceniu pierwszej składki ubezpieczeniowej i nie dłużej niż do rozwiązania umowy ubezpieczenia.

§ 5.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej zależy od wieku ubezpieczonego w dniu sporządzenia wniosku ubezpieczeniowego, wariantu ubezpieczenia, częstotliwości opłacania składki oraz roku ubezpieczenia.

2. Ubezpieczający może wybrać miesięczną albo roczną częstotliwość opłacania składki.
3. Wysokość składki ubezpieczeniowej obowiązująca w pierwszym roku ubezpieczenia jest wskazana w polisie oraz w Tabelach Świadczeń i Składek, stanowiących załącznik do OWU.
4. Wysokość składki ubezpieczeniowej obowiązująca w drugim i kolejnych latach ubezpieczenia jest wskazana w Tabelach Świadczeń i Składek, stanowiących załącznik do OWU, przy czym wysokość składki ubezpieczeniowej zależy od roku ubezpieczenia.
5. Procentowy podział składki ubezpieczeniowej pomiędzy poszczególne świadczenia ubezpieczeniowe, przysługujące tytułem objęcia przez Towarzystwo ochroną ubezpieczeniową w razie wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych przewidzianych w umowie ubezpieczenia, jest wskazany w Tabelach Świadczeń i Składek, stanowiących załącznik do OWU.
6. Ubezpieczający jest zobowiązany opłacać składkę ubezpieczeniową należną w danym roku ubezpieczenia w wysokości wskazanej w Tabelach Świadczeń i Składek, stanowiących załącznik do OWU. Składkę ubezpieczeniową wskazaną powyżej ubezpieczający jest zobowiązany opłacać w terminach wskazanych w dokumencie ubezpieczenia.
7. Składka ubezpieczeniowa powinna być wpłacana na rachunek bankowy wskazany przez Towarzystwo albo w inny sposób uzgodniony z Towarzystwem.
8. Dniem zapłaty składki jest dzień, w którym składka znajdzie się w posiadaniu Towarzystwa. W razie wpłaty składki na rachunek bankowy wskazany przez Towarzystwo, dniem zapłaty składki jest dzień uznania rachunku tą wpłatą.
9. W razie nieopłacenia w terminie składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo wezwie ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki, wyznaczając mu dodatkowy 7 (siedmio) dniowy termin na jej zapłacenie, licząc od otrzymania przez niego wezwania Towarzystwa. Jeżeli zaległa składka nie zostanie opłacona w tym terminie, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z ostatnim dniem tego terminu, o czym ubezpieczający jest informowany w wezwaniu Towarzystwa do zapłaty zaległej składki.
10. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający może wnioskować o zmianę częstotliwości opłacania składki ubezpieczeniowej na miesięczną albo roczną.

§ 6.

ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWE

1. Wysokość świadczeń ubezpieczeniowych w razie wystąpienia poszczególnych zdarzeń ubezpieczeniowych zależy od wybranego wariantu ubezpieczenia.
2. Wysokość świadczeń ubezpieczeniowych w razie wystąpienia poszczególnych zdarzeń ubezpieczeniowych, obowiązująca w pierwszym roku ubezpieczenia, jest wskazana w polisie, a także w Tabelach Świadczeń i Składek oraz w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiących załączniki do OWU.
3. Wysokość świadczeń ubezpieczeniowych w razie wystąpienia poszczególnych zdarzeń ubezpieczeniowych, obowiązująca w drugim i kolejnych latach ubezpieczenia, jest wskazana w Tabelach Świadczeń i Składek oraz w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiących załączniki do OWU, przy czym wysokość sum ubezpieczenia zależy od roku ubezpieczenia.

§ 7.

ŚWIADCZENIE W RAZIE ŚMIERCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu śmierci polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego, która nastąpiła w czasie ochrony ubezpieczeniowej.
2. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego jest równa sumie ubezpieczenia na życie.
3. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego nie zostanie wypłacone w razie samobójstwa ubezpieczonego w okresie 24 (dwudziestu czterech) miesięcy od zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego, która nastąpiła w okresie 36 (trzydziestu sześciu) miesięcy od zawarcia umowy ubezpieczenia, nie zostanie wypłacone, jeżeli śmierć ubezpieczonego była następstwem schorzeń lub innych stanów chorobowych ubezpieczonego rozpoznanych, leczonych lub diagnozowanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

§ 8.

ŚWIADCZENIE W RAZIE ŚMIERCI LUB TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

1. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku. Świadczenie to jest równe sumie ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku.

- 2) Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku. Świadczenie to jest równe iloczynowi sumy ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku oraz wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego, orzeczonego na podstawie Tabeli Procentowego Uszczerbku na Zdrowiu wskutek Nieszczęśliwego Wypadku, stanowiącej załącznik do OWU.
- 2) 60 (sześćdziesiąt) złotych za każdy dzień pobytu w szpitalu od 15 (piętnastego) do 90 (dziewięćdziesiątego) dnia.
3. W razie kolejnych hospitalizacji ubezpieczonego, które rozpoczęły się w tym samym roku ubezpieczenia, wysokość dziennego świadczenia w razie hospitalizacji oblicza się na podstawie łącznej sumy dni pobytów w szpitalu w czasie ochrony ubezpieczeniowej w ramach tych wszystkich hospitalizacji, jednak nie więcej niż na podstawie 90 (dziewięćdziesiątu) dni.

§ 9.

ŚWIADCZENIE W RAZIE POWAŻNEGO ZACHOROWANIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu poważnego zachorowania polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego, określonego w Tabeli Poważnych Zachorowań, stanowiącej załącznik do OWU, które wystąpiło w czasie ochrony ubezpieczeniowej.
2. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego jest równa 100 proc. (sto procent) sumy ubezpieczenia z tytułu poważnego zachorowania, o ile jest to pierwsza w ramach umowy ubezpieczenia wypłata przez Towarzystwo świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego, z zastrzeżeniem ust. 5.
3. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego jest równa 10 proc. (dziesięć procent) sumy ubezpieczenia z tytułu poważnego zachorowania, o ile jest to druga albo kolejna w ramach umowy ubezpieczenia wypłata przez Towarzystwo świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
4. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego jest należne, o ile poważne zachorowanie wystąpiło w innym roku ubezpieczenia niż poważne zachorowanie, tytułem których zostały wcześniej wypłacone świadczenia ubezpieczeniowe w ramach umowy ubezpieczenia.
5. Tytułem każdego poważnego zachorowania wskazanego w Tabeli Poważnych Zachorowań, stanowiącej załącznik do OWU, może zostać wypłacone tylko jedno świadczenie ubezpieczeniowe.
6. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego, jeżeli poważne zachorowanie wystąpiło w terminie 90 (dziewięćdziesiątu) dni od rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, z wyłączeniem poważnych zachorowań będących następstwem nieszczęśliwego wypadku.
7. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego, jeżeli poważne zachorowanie było następstwem schorzeń lub innych stanów chorobowych ubezpieczonego rozpoznanych, leczonych lub diagnozowanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
8. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego nie zostanie wypłacone, jeżeli ubezpieczony zmarł w terminie 30 (trzydziestu) dni od wystąpienia tego poważnego zachorowania.

§ 10.

ŚWIADCZENIA SZPITALNE

1. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu hospitalizacji polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia szpitalnego, przy czym rodzaj tego świadczenia zależy od wybranego wariantu ubezpieczenia, zgodnie z ust. 2 i 3.
2. W umowie ubezpieczenia zawartej w wariantcie podstawowym zakres ochrony ubezpieczeniowej z tytułu hospitalizacji obejmujeienne świadczenie ubezpieczeniowe w razie hospitalizacji.
3. W umowie ubezpieczenia zawartej w wariantcie rozszerzonym zakres ochrony ubezpieczeniowej z tytułu hospitalizacji obejmujeienne świadczenie ubezpieczeniowe w razie hospitalizacji oraz świadczenie ubezpieczeniowe w razie postępowania medycznego.

§ 11.

DZIENNE ŚWIADCZENIE W RAZIE HOSPITALIZACJI

1. Ochrona ubezpieczeniowa z tytułu hospitalizacji polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty dziennego świadczenia ubezpieczeniowego w razie hospitalizacji ubezpieczonego, o ile hospitalizacja ubezpieczonego trwała dłużej niż 3 (trzy) dni.
2. Wysokość dziennego świadczenia ubezpieczeniowego w razie hospitalizacji jest równa iloczynowi liczby dni pobytu ubezpieczonego w szpitalu w czasie ochrony ubezpieczeniowej, ale nie więcej niż 90 (dziewięćdziesiąt) dni oraz kwoty:
  - 1) 100 (sto) złotych za każdy dzień pobytu w szpitalu od 1 (pierwszego) do 14 (czternastego) dnia,
- 2) 60 (sześćdziesiąt) złotych za każdy dzień pobytu w szpitalu od 15 (piętnastego) do 90 (dziewięćdziesiątego) dnia.
3. W razie kolejnych hospitalizacji ubezpieczonego, które rozpoczęły się w tym samym roku ubezpieczenia, wysokość dziennego świadczenia w razie hospitalizacji oblicza się na podstawie łącznej sumy dni pobytów w szpitalu w czasie ochrony ubezpieczeniowej w ramach tych wszystkich hospitalizacji, jednak nie więcej niż na podstawie 90 (dziewięćdziesiątu) dni.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty dziennego świadczenia w razie hospitalizacji ubezpieczonego, jeżeli hospitalizacja ubezpieczonego rozpoczęła się w terminie 90 (dziewięćdziesiątu) dni od rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, z wyłączeniem hospitalizacji będących następstwem nieszczęśliwego wypadku.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty dziennego świadczenia w razie hospitalizacji ubezpieczonego, jeżeli hospitalizacja ubezpieczonego była następstwem schorzeń lub innych stanów chorobowych ubezpieczonego rozpoznanych, leczonych lub diagnozowanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

§ 12.

ŚWIADCZENIE W RAZIE POSTĘPOWANIA MEDYCZNEGO

1. W umowie ubezpieczenia zawartej w wariantcie rozszerzonym ochrona ubezpieczeniowa z tytułu hospitalizacji polega na zobowiązaniu Towarzystwa do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w razie przeprowadzenia na rzecz ubezpieczonego postępowania medycznego podczas jego hospitalizacji, mającej miejsce w czasie ochrony ubezpieczeniowej.
2. Wysokość świadczenia w razie postępowania medycznego zależy od rodzaju tego postępowania i jest wskazana w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiącym załącznik do OWU.
3. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty świadczenia w razie postępowania medycznego przeprowadzonego na rzecz ubezpieczonego, jeżeli hospitalizacja ubezpieczonego rozpoczęła się w terminie 90 (dziewięćdziesiątu) dni od rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej, z wyłączeniem hospitalizacji będących następstwem nieszczęśliwego wypadku.
4. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty świadczenia w razie postępowania medycznego przeprowadzonego na rzecz ubezpieczonego, jeżeli hospitalizacja ubezpieczonego była następstwem schorzeń lub innych stanów chorobowych rozpoznanych, leczonych lub diagnozowanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
5. Jeżeli podczas hospitalizacji ubezpieczonego przeprowadzono na jego rzecz więcej niż jedno postępowanie medyczne, wtedy zostanie wypłacone to świadczenie ubezpieczeniowe, które jest najwyższe spośród należnych świadczeń w razie postępowania medycznego, a ponadto 75 proc. (siedemdziesiąt pięć procent) najwyższego z pozostałych świadczeń w razie postępowania medycznego.
6. Łączna kwota świadczeń w razie postępowań medycznych, wypłacanych w związku ze wszystkimi postępowaniami medycznymi na rzecz ubezpieczonego, przeprowadzonymi w tym samym roku ubezpieczenia, nie może być wyższa niż limit wypłat wskazany w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiącym załącznik do OWU.
7. Świadczenie w razie postępowania medycznego typu B, wskazanego w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiącym załącznik do OWU jest należne, o ile hospitalizacja ubezpieczonego związana z tym postępowaniem rozpoczęła się po upływie 24 (dwudziestu czterech) miesięcy od rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.
8. Z zastrzeżeniem ust. 9, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za postępowanie medyczne, jeżeli w okresie 5 (pięciu) lat poprzedzających rozpoczęcie hospitalizacji związanej z tym postępowaniem miała miejsce hospitalizacja ubezpieczonego związana z takim samym postępowaniem medycznym, przy czym takim samym postępowaniem medycznym jest zarówno postępowanie medyczne, z tytułu którego wypłacono świadczenie, jak i każde inne postępowanie medyczne, które występuje razem z tym postępowaniem w jednej pozycji Wykazu Postępowań Medycznych, stanowiącym załącznik do OWU.
9. W przypadku niektórych postępowań medycznych okres ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa, o którym mowa w ust. 8, wynosi mniej niż 5 (pięć) lat lub ze względu na specyfikę danych narządów położonych symetrycznie okres ten jest liczony odrębnie dla każdej strony ciała.
10. Okresy ograniczeń odpowiedzialności Towarzystwa, o których mowa w ust. 8 oraz wyjątki, o których mowa w ust. 9, zostały wskazane w Wykazie Postępowań Medycznych, stanowiącym załącznik do OWU, odrębnie dla każdej z pozycji.
11. Ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa, o których mowa w ust. 8 i 9 nie dotyczą tych postępowań medycznych przeprowadzonych na rzecz ubezpieczonego, które przeprowadzono w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 13.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI TOWARZYSTWA

1. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego nie zostanie wypłacone, jeżeli śmierć ubezpieczonego nastąpi na skutek:
  - 1) działań wojennych, zbrojnych lub zamieszek,
  - 2) świadomego i dobrowolnego uczestnictwa ubezpieczonego w akcie terroryzmu,
  - 3) świadomego i dobrowolnego uczestnictwa ubezpieczonego w innych niż wskazane powyżej aktach przemocy, chyba że uczestnictwo ubezpieczonego w tych innych aktach przemocy wynikało z wykonywania czynności służbowych, stanu wyższej konieczności lub obrony koniecznej.
2. Świadczenia ubezpieczeniowe z wyjątkiem świadczenia w razie śmierci ubezpieczonego nie są należne, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe lub nieszczęśliwy wypadek lub następstwa tego wypadku miały miejsce:
  - 1) w związku ze spożyciem przez ubezpieczonego alkoholu, niezaleconym przez lekarza zażyciem narkotyków lub środków działających na centralny ośrodek nerwowy lub na skutek nadużywania przez ubezpieczonego alkoholu, leków i innych środków działających na centralny ośrodek nerwowy,
  - 2) w wyniku nieuzasadnionego nieskorzystania przez ubezpieczonego z porady lekarskiej lub nieprzestrzegania przez ubezpieczonego wskazań i zaleceń lekarskich lub w związku z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniem umysłowym ubezpieczonego lub na skutek zakażenia ubezpieczonego HIV,
  - 3) w związku z popełnieniem lub usiłowaniem popełnienia przez ubezpieczonego przestępstwa lub dokonaniem przez niego umyślnego samoszkodzenia ciała lub na skutek aktu terroryzmu, działań wojennych, działań zbrojnych, zamieszek lub świadomego i dobrowolnego uczestnictwa ubezpieczonego w innych niż wskazane powyżej aktach przemocy, chyba że uczestnictwo ubezpieczonego w tych innych aktach przemocy wynikało z wykonywania czynności służbowych, stanu wyższej konieczności lub obrony koniecznej,
  - 4) w wyniku wypadku statku powietrznego, na którego pokładzie przebywał ubezpieczony, przy czym ograniczenie odpowiedzialności Towarzystwa nie dotyczy sytuacji, gdy ubezpieczony był pasażerem samolotu pasażerskiego koncesjonowanych linii lotniczych,
  - 5) w wyniku wyczynowego lub zawodowego uprawiania sportu przez ubezpieczonego,
  - 6) w związku z działalnością zarobkową ubezpieczonego wykonywaną w ramach któregośkolwiek z następujących zawodów lub zajęć: prace na wysokości od 15 m (piętnaście metrów) wzwyż, prace fizyczne w budownictwie, przemyśle stoczniowym lub rybołówstwie, zatrudnienie w górnictwie węglowym, naftowym lub gazownictwie, żołnierz zawodowy, funkcjonariusz służb mundurowych, marynarz (żegluga transoceaniczna, morska lub śródlądowa), nurek – o ile Towarzystwo nie postanowi inaczej,
  - 7) w związku z członkostwem ubezpieczonego w Ochotniczej Straży Pożarnej, Górskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym, Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym, Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym lub Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym – o ile Towarzystwo nie postanowi inaczej.
4. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie poniższych poważnych zachorowań nie zostanie wypłacone, jeżeli przed rozpoczęciem ochrony ubezpieczeniowej u ubezpieczonego rozpoznano:
  - 1) nadciśnienie tętnicze lub cukrzycę – w przypadku udaru mózgu,
  - 2) chorobę niedokrwienną serca, nadciśnienie tętnicze lub cukrzycę – w przypadku zawału serca,
  - 3) chorobę niedokrwienną serca – w przypadku pomostowania aortalno-wieńcowego (bypass).
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w zakresie wypłaty świadczeń szpitalnych, jeżeli hospitalizacja ubezpieczonego była związana z ciążą, porodem, położeniem lub leczeniem rehabilitacyjno-usprawniającym.
6. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie postępowania medycznego nie zostanie wypłacone, jeżeli postępowanie medyczne na rzecz ubezpieczonego przeprowadzono:
  - 1) w związku z chirurgią plastyczną lub kosmetyczną, z wyłączeniem likwidacji skutków nieszczęśliwych wypadków,
  - 2) w związku z leczeniem u ubezpieczonego skutków spożycia alkoholu, narkotyków lub innych środków o podobnym działaniu lub w związku z chorobą ubezpieczonego, która nabrała charakteru choroby przewlekłej, wymagającej okresowego leczenia, wadą wrodzoną ubezpieczonego lub wirusowym zapaleniem wątroby,
  - 3) w związku z celowym samookaleczeniem ciała przez ubezpieczonego lub usiłowaniem popełnienia samobójstwa (nawet w stanie znieśnionej lub ograniczonej poczytalności),

- 4) w związku z klęską żywiołową lub epidemią ogłoszonymi przez odpowiednie organa administracji państwowej.

§ 14.

SKUTKI PODANIA NIEPRAWDZIWYCH INFORMACJI

1. Ubezpieczający jest zobowiązany podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało w formularzu wniosku ubezpieczeniowego lub w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten dotyczy również przedstawiciela i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. Obowiązki określone w zdaniach poprzedzających dotyczą zarówno ubezpieczającego, jak i ubezpieczonego, jeżeli umowa jest zawierana na cudzy rachunek.
2. Towarzystwo nie ponosi w całym okresie ubezpieczenia odpowiedzialności za skutki tych okoliczności, o które pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a które podano do jego wiadomości niezgodnie z prawdą, z zastrzeżeniem ust. 3. Jeżeli obowiązeki, o których mowa w ust. 1, zostały naruszone z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie ubezpieczeniowe jest skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
3. Jeżeli śmierć ubezpieczonego nastąpi po upływie 3 (trzech) lat od zawarcia umowy ubezpieczenia, wtedy Towarzystwo rozpatrując wniosek z rozszczeniem o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego nie może argumentować, że przy zawarciu umowy ubezpieczenia podano informacje nieprawdziwe.

§ 15.

USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

1. Towarzystwo, ustalając wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego, uwzględni wysokość sumy ubezpieczenia na życie obowiązującą w dniu śmierci ubezpieczonego.
2. Towarzystwo, ustalając wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, uwzględni wysokość sumy ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku obowiązującą w dniu śmierci ubezpieczonego.
3. Towarzystwo, ustalając wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, uwzględni wysokość sumy ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku obowiązującą w dniu nieszczęśliwego wypadku.
4. Towarzystwo, ustalając wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w razie poważnego zachorowania ubezpieczonego uwzględni wysokość sumy ubezpieczenia z tytułu poważnego zachorowania, obowiązującą w dniu wystąpienia poważnego zachorowania ubezpieczonego, przy czym dniem wystąpienia poważnego zachorowania jest:
  - 1) dzień zabiegu operacyjnego – w przypadkach następujących poważnych zachorowań: operacja aorty, operacja mózgu, operacja tętnicy płucnej, operacja zastawek serca, pomostowanie aortalno-wieńcowe (bypass), usunięcie płuca (pneumonektomia),
  - 2) dzień zakwalifikowania ubezpieczonego na listę biorców oczekujących na przeszczep albo dzień wykonania przeszczepu narządu jeśli ubezpieczony nie był na liście biorców – w przypadku przeszczepu narządów,
  - 3) dzień wykonania badania histopatologicznego, wskazany w dokumencie zawierającym wynik tego badania, na podstawie którego postawiono rozpoznanie jednostki chorobowej przez lekarza specjalistę wskazanego w opisie – w przypadkach następujących poważnych zachorowań: choroba Leśniowskiego-Crohna, nowotwór złośliwy, wrodzające zapalenie jelita grubego,
  - 4) dzień postawienia przez lekarza diagnozy potwierdzającej zgodność jednostki chorobowej z opisem – w przypadkach następujących poważnych zachorowań: amputacja kończyn, rozległe oparzenie, tocznia trzewny układowy (SLE), udar mózgu, zakażenie wirusem HIV/zespół nabytego upośledzenia odporności (AIDS) w wyniku przetoczenia krwi lub preparatów krwiopochodnych, zawał serca,
  - 5) ostatni dzień 6 (sześć) miesięcznego okresu trwania schorzenia – w przypadku utraty mowy,
  - 6) dzień wykonania badania diagnostycznego, na podstawie którego postawiono rozpoznanie gruźlicy, a następnie przeprowadzono przeciwnieprątковоe leczenie szpitalne – w przypadku gruźlicy,
  - 7) dzień postawienia przez lekarza diagnozy w trakcie leczenia w warunkach szpitalnych – w przypadku ciężkiej sepsy (posocznicy) lub tężca,
  - 8) dzień postawienia diagnozy przez lekarza o specjalizacji wskazanej w opisie poważnego zachorowania, potwierdzającej zgodność jednostki chorobowej z opisem – w przypadkach pozostałych poważnych zachorowań wskazanych w Tabeli Poważnych Zachorowań, stanowiącej załącznik do OWU, a nie wymienionych w pkt 1-7 powyżej.

5. Przedłożone Towarzystwu orzeczenia, zaświadczenia i wyniki badań dotyczące ubezpieczonego i związane z roszczeniem o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego nie mają charakteru wyłączającego. W celu obiektywnego ustalenia stanu zdrowia ubezpieczonego Towarzystwo może wymagać, aby ubezpieczony poddał się badaniom diagnostycznym i lekarskim, które zostaną wykonane na koszt Towarzystwa i przez wyznaczonego lekarza.
6. Oceny trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku dokonują lekarze wskazani przez Towarzystwo.
7. Jeżeli wskutek tego samego nieszczęśliwego wypadku wystąpił więcej niż jeden rodzaj trwałego uszczerbku, wówczas świadczenia ubezpieczeniowe w razie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku sumuje się, z tym że łącznie w związku z tym nieszczęśliwym wypadkiem Towarzystwo wypłaci nie więcej niż 100 proc. (sto procent) sumy ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku.
8. W razie utraty lub uszkodzenia narządu albo układu, których funkcje już przed nieszczęśliwym wypadkiem były dotknięte trwałym uszczerbkiem – w szczególności powstałym na skutek innego zdarzenia, choroby lub wady wrodzonej – stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się wówczas jako różnicę pomiędzy stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu przed tym wypadkiem. Jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu dotyczy narządu lub układu, których funkcje były już dotknięte trwałym uszczerbkiem, w związku z którym Towarzystwo wypłaciło świadczenie ubezpieczeniowe, wówczas przyjmuje się, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu stanowi różnicę pomiędzy stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem trwałego uszczerbku, za który wypłacono świadczenie. Jeżeli nie jest możliwe określenie, w jakim stopniu funkcje narządu albo układu były naruszone przed nieszczęśliwym wypadkiem, przyjmuje się że wcześniejszy uszczerbek na zdrowiu nie istniał.
9. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku powinien być ustalany po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zalecanego przez lekarza leczenia usprawniającego, jednak nie wcześniej niż po upływie 3 (trzech) miesięcy i nie później niż po upływie 24 (dwudziestu czterech) miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku. Późniejsza zmiana stopnia uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego nie daje podstaw do zmiany wysokości świadczenia ubezpieczeniowego.
10. Jeżeli zgodnie z opinią lekarza wskazanego przez Towarzystwo, okres leczenia będzie dłuższy niż 12 (dwanaście) miesięcy, wówczas ubezpieczony może po upływie 6 (sześciu) miesięcy leczenia złożyć wniosek o wcześniejszą wypłatę bezspornej części świadczenia ubezpieczeniowego w razie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, która zgodnie z przewidywaniami Towarzystwa będzie należna po całkowitym zakończeniu leczenia. Przewidywaną wysokość minimalnego świadczenia, o którym mowa powyżej, określa się na podstawie przedstawionych przez ubezpieczonego dokumentów oraz ustaleń lekarza wskazanego przez Towarzystwo.
11. Jeżeli wypłacono świadczenie ubezpieczeniowe w razie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku lub świadczenie w razie hospitalizacji ubezpieczonego, a następnie ubezpieczony zmarł wskutek tego samego nieszczęśliwego wypadku, to świadczenie w razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku wypłaca się tylko wtedy, gdy jest ono wyższe od sumy świadczeń ubezpieczeniowych uprzednio wypłaconych w związku z tym nieszczęśliwym wypadkiem – jako różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia z tytułu śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku, a sumą świadczeń ubezpieczeniowych uprzednio wypłaconych w związku z tym nieszczęśliwym wypadkiem.
12. Jeżeli został ustalony stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, a ubezpieczony zmarł przed otrzymaniem świadczenia ubezpieczeniowego z tego tytułu z przyczyn związanych z tym nieszczęśliwym wypadkiem, wówczas wypłaca się wyłącznie świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku.
13. Jeżeli podczas hospitalizacji ubezpieczonego, umowa ubezpieczenia została rozwiązana wskutek upływu okresu ubezpieczenia, wówczas dzienne świadczenie w razie hospitalizacji zostanie wypłacone z uwzględnieniem całego okresu pobytu ubezpieczonego w szpitalu w ramach tej hospitalizacji, z zastrzeżeniem § 11 ust. 2 i 3.

§ 16. UPOSAŻENI

1. Ubezpieczony ma prawo samodzielnie wskazać i zmienić uposażonych.
2. Jeżeli wskazano kilku uposażonych, a nie określono ich udziału w świadczeniu ubezpieczeniowym, albo suma ich udziałów nie jest równa 100 proc. (sto procent), uważa się, że udziały te są równe. Wskazanie uposażonego staje się bezskuteczne, jeżeli uposażony zmarł przed śmiercią ubezpieczonego albo umyślnie przyczynił się do jego śmierci. W takim przypadku

udział tego uposażonego przypada pozostałym uposażonym w równych częściach. Jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego nie ma żadnego z uposażonych, świadczenie ubezpieczeniowe przypada uposażonym zastępczym z zastosowaniem zasad ustalonych dla uposażonych.

3. Jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego nie ma uposażonych, ani uposażonych zastępczych, świadczenie ubezpieczeniowe przypada osobom, które tworzą krąg ustawowych spadkobierców ubezpieczonego, bez względu na to, czy w konkretnym przypadku zachodzą przesłanki do dziedziczenia ustawowego. Osobom tym świadczenie ubezpieczeniowe przypada w kolejności i w częściach zgodnych z ogólnymi zasadami dziedziczenia ustawowego.

§ 17.

WYPŁATA ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

1. Wypłata świadczenia ubezpieczeniowego następuje po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym i dokumentów potwierdzających to zdarzenie oraz wyjaśnieniu okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości świadczenia ubezpieczeniowego.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym, Towarzystwo zgodnie z obowiązującymi przepisami poinformuje uprawnionego do świadczenia ubezpieczeniowego o tym, jakie dokumenty potwierdzające zdarzenie ubezpieczeniowe oraz jego uprawnienie do świadczenia ubezpieczeniowego są potrzebne do jego wypłaty.
3. Dokumentem potwierdzającym śmierć ubezpieczonego jest:
  - 1) skrócony odpis aktu zgonu albo odpis sądowego postanowienia stwierdzającego zgon albo odpis sądowego postanowienia o uznaniu za zmarłego,
  - 2) kopia karty zgonu, postanowienia prokuratora lub dokumentacja medyczna zawierająca informację o przyczynie zgonu,
  - 3) dokument wystawiony przez uprawnione do stwierdzenia zgonu władze państwa, w którym nastąpiło zdarzenie, jeżeli zdarzenie miało miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem ust. 8.
4. Dokumentami potwierdzającymi wystąpienie trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku są historia choroby ubezpieczonego, karty leczenia szpitalnego ubezpieczonego oraz wyniki badań medycznych ubezpieczonego, z zastrzeżeniem ust. 8.
5. Dokumentami potwierdzającymi poważne zachorowanie ubezpieczonego są historia choroby ubezpieczonego, karty leczenia szpitalnego ubezpieczonego oraz wyniki badań medycznych ubezpieczonego, o których mowa w definicji tego poważnego zachorowania, wskazanej w Tabeli Poważnych Zachorowań, stanowiącej załącznik do OWU, z zastrzeżeniem ust. 8.
6. Dokumentami potwierdzającymi hospitalizację ubezpieczonego oraz przeprowadzenie postępowania medycznego na jego rzecz są karta informacyjna leczenia szpitalnego ubezpieczonego oraz wyniki badań medycznych ubezpieczonego wykonanych podczas hospitalizacji, z zastrzeżeniem ust. 8.
7. Wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa w razie zdarzenia ubezpieczeniowego będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, następuje po złożeniu przez uprawnionego do świadczenia ubezpieczeniowego, dokumentów potwierdzających wystąpienie nieszczęśliwego wypadku, którymi są dokumentacja medyczna ubezpieczonego oraz dokumenty zawierające odpowiednie decyzje właściwych organów prowadzących postępowanie w sprawie okoliczności nieszczęśliwego wypadku, z zastrzeżeniem ust. 8.
8. Towarzystwo może wymagać innych niż wskazane w ust. 3-7 dokumentów oraz informacji niezbędnych do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego.
9. Świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego oraz świadczenie ubezpieczeniowe w razie śmierci ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku są wypłacane uposażonym w częściach określonych procentowo przez ubezpieczonego. Świadczenia ubezpieczeniowe przysługujące z umowy ubezpieczenia, inne niż wskazane w zdaniu poprzednim, są wypłacane ubezpieczonemu.
10. Świadczenie ubezpieczeniowe jest wypłacane w złotych polskich - przelewem na jeden wskazany rachunek bankowy należący do osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego lub w inny sposób uzgodniony z Towarzystwem.
11. Towarzystwo wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w terminie 30 (trzydziestu) dni od otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
12. Jeżeli wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa okaże się niemożliwe w terminie wskazanym w ust. 11, świadczenie ubezpieczeniowe zostanie wypłacone w terminie 14 (czternastu) dni od dnia, w którym przy dołożeniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takim przypadku Towarzystwo pisemnie zawiadamia osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczenia w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia ubezpieczeniowego.

13. Jeżeli świadczenie ubezpieczeniowe nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo pisemnie poinformuje o tym osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego.

§ 18.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 (trzydziestu) dni, licząc od późniejszego z następujących dni: dnia jej zawarcia lub dnia, w którym dowiedział się o prawie odstąpienia od umowy. W takim przypadku ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana do dnia, w którym Towarzystwo otrzymało oświadczenie woli ubezpieczającego o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia.
2. W razie odstąpienia przez ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia Towarzystwo zwraca mu wpłaconą składkę ubezpieczeniową, przy czym ma prawo potrącić jej część za czas udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
3. Ustalenie i zwrot kwoty wskazanej w ust. 2 następują w terminie 30 (trzydziestu) dni od otrzymania przez Towarzystwo oświadczenia woli ubezpieczającego o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia. Postanowienia dotyczące sposobu wypłaty świadczeń określone w § 17 ust. 10 stosuje się odpowiednio.

§ 19.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Poza przypadkami odrębnie wskazanymi w OWU lub wynikającymi z przepisów prawa, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się w następujących przypadkach i terminach:
  - 1) z najbliższą miesięcznicą ubezpieczenia następującą po dniu otrzymania przez Towarzystwo oświadczenia woli ubezpieczającego o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia,
  - 2) zgodnie z § 5 ust. 9 w razie nieopłacenia w terminie składki ubezpieczeniowej,
  - 3) z upływem okresu ubezpieczenia,
  - 4) z chwilą śmierci ubezpieczonego.
2. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia wskutek jej wypowiedzenia przez ubezpieczającego Towarzystwo zwraca mu część wpłaconej składki ubezpieczeniowej, proporcjonalnie za czas niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Ustalenie i zwrot kwoty, o której mowa w zdaniu poprzednim, następują w terminie 30 (trzydziestu) dni od otrzymania przez Towarzystwo oświadczenia woli ubezpieczającego o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia. Postanowienia dotyczące sposobu wypłaty świadczeń określone w § 17 ust. 10 stosuje się odpowiednio.

§ 20.

REKLAMACJE

1. Przez reklamację, w tym skargi i zażalenia, rozumie się wystąpienia skierowane do Towarzystwa przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w którym zgłaszane są zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo.
2. Organem właściwym do rozpatrzenia reklamacji jest Zarząd Towarzystwa lub upoważnieni przez Zarząd pracownicy Towarzystwa.
3. Reklamacje mogą być składane:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście, w siedzibie Towarzystwa lub jego jednostce albo przesyłką pocztową (w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy Prawo pocztowe),
  - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w siedzibie Towarzystwa lub jego jednostce,
  - 3) w formie elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej – na adres mailowy wskazany na stronie internetowej Towarzystwa.
4. Złożenie reklamacji niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu okoliczności budzących zastrzeżenia, umożliwi Towarzystwu rzetelne i efektywne jej rozpatrzenie. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrzenia reklamacji, zgłaszający ją powinien podać dane osobowe i kontaktowe umożliwiające jego identyfikację, zwłaszcza: imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL.
5. Na żądanie zgłaszającego reklamację, wyrażone w jej treści, osobie tej przekazywane jest potwierdzenie faktu jej złożenia. W zależności od złożonej dyspozycji, potwierdzenie takie przekazywane jest osobiście w siedzibie Towarzystwa, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.
6. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Towarzystwo powiadomi osobę, która ją zgłosiła – w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji (w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych). Na wniosek zgłaszającego reklamację Towarzystwo udzieli odpowiedzi pocztą elektroniczną.

7. Towarzystwo rozpatruje reklamację i udziela odpowiedzi bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia jej otrzymania, przy czym do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 7, Towarzystwo wyjaśni zgłaszającemu reklamację przyczynę opóźnienia, wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 (sześćdziesięciu) dni od dnia otrzymania reklamacji.
9. Zgłaszający reklamację jest uprawniony do złożenia odwołania od decyzji Towarzystwa dotyczącej złożonej reklamacji. W sprawach odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 1-8.
10. Zgłaszającemu reklamację, w sytuacji nieuwzględnienia jego roszczeń w powyższym trybie rozpatrywania reklamacji, przysługuje prawo do złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego. Osobie fizycznej będącej ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wystąpienia do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów pomiędzy klientem a podmiotem rynku finansowego.
11. Konsument ma prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta.
12. Sposób i tryb rozpatrywania wniosków i skarg przez podmioty, o których mowa w ust. 10-11 regulują właściwe przepisy.
13. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
14. Niezależnie od powyżej wskazanych uprawnień ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i innemu uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do złożenia powództwa do właściwego sądu.

§ 21.

PRAWO WŁAŚCIWE I SĄD WŁAŚCIWY

1. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia jest prawo Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Sądem właściwym w sprawach o roszczenia ze stosunku ubezpieczenia jest sąd właściwości ogólnej lub sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub jego spadkobiercy, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub jego spadkobiercy.

§ 22.

UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK

1. Do zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, a także do jej zmiany, konieczna jest uprzednia zgoda ubezpieczonego. Zmiana umowy bez zgody ubezpieczonego nie może naruszać jego praw, ani praw innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Przed wyrażeniem przez ubezpieczonego zgody na udzielenie ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczający jest zobowiązany do przekazania ubezpieczonemu OWU w formie pisemnej lub, jeżeli ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Ubezpieczony może też wymagać, aby Towarzystwo udzieliło mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz informacji o ogólnych warunkach ubezpieczenia, na podstawie których umowa ta została zawarta - w zakresie, w jakim dotyczą one jego praw i obowiązków.
3. W przypadku umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, ubezpieczający przekazuje ubezpieczonemu na piśmie lub, jeżeli ubezpieczony wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, poniższe informacje przekazane przez Towarzystwo:
  - 1) o zmianie warunków umowy ubezpieczenia lub o zmianie prawa dla niej właściwego, z określeniem wpływu tych zmian na wartość przysługujących świadczeń – przed wyrażeniem przez ubezpieczającego zgody na powyższe zmiany,
  - 2) o wysokości świadczeń przysługujących z umowy ubezpieczenia, jeżeli wysokość świadczeń ulega zmianie w czasie trwania umowy – niezwłocznie po przekazaniu ubezpieczającemu tych informacji przez Towarzystwo,
  - 3) o zmianie sumy ubezpieczenia wyrażonej w określonej kwocie, jeżeli świadczenie jest ustalane na jej podstawie – niezwłocznie po przekazaniu ubezpieczającemu tych informacji przez Towarzystwo.
4. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 2 i 3, ubezpieczający ponosi wobec Towarzystwa odpowiedzialność na zasadach ogólnych.
5. W przypadku, gdy osobą zgłaszającą roszczenie w umowie ubezpieczenia na cudzy rachunek nie jest ubezpieczony, wówczas zawiadomienia Towarzystwa, o których mowa w §17 ust. 12-13 dotyczą także ubezpieczonego.

§ 23.

OPODATKOWANIE ŚWIADCZEŃ

Zasady opodatkowania świadczeń ubezpieczeniowych i zwolnień podatkowych w tym zakresie regulują przepisy ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ich kolejne nowelizacje.

§ 24.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Ubezpieczający i ubezpieczony mogą przenieść prawa przysługujące im z umowy ubezpieczenia na osoby trzecie wyłącznie za zgodą Towarzystwa.
2. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w OWU lub o ile strony nie umówią się inaczej, wszelkie oświadczenia, powiadomienia i wnioski przewidziane w OWU lub składane w związku z zawarciem i wykonaniem umowy ubezpieczenia wymagają formy pisemnej. Oświadczenie, powiadomienie lub wniosek, o których mowa powyżej, powinny zawierać podpis zgodny ze wzorem podpisu przekazanym uprzednio Towarzystwu, a także dane umożliwiające identyfikację ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub innej osoby uprawnionej z umowy ubezpieczenia oraz realizację ich dyspozycji. W przypadku braku takich danych, Towarzystwo poinformuje osobę składającą dyspozycję o niekompletności lub niepoprawności tej dyspozycji, zaś składająca ją osoba w celu realizacji oświadczenia, powiadomienia lub wniosku, o których mowa powyżej, jest zobowiązana do jej uzupełnienia w zakresie wskazanym powyżej i z chwilą otrzymania przez Towarzystwo takiej uzupełnionej dyspozycji rozpoczyna się bieg terminu na jej realizację.
3. Wszelkie dokumenty, których przekazanie Towarzystwu zgodnie z OWU jest niezbędne, powinny być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego. Zagraniczne doku-

menty dowodowe muszą być uwierzytelnione zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w razie ich braku – przez polską placówkę dyplomatyczną.

4. Pisma Towarzystwa są kierowane pod ostatni znany Towarzystwu adres ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
5. Agenci ubezpieczeniowi i pracownicy struktur terenowych Towarzystwa są upoważnieni do czynności wymienionych w udzielonych im pełnomocnictwach.
6. Informacje o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa są dostępne na stronie internetowej pod adresem www.aviva.pl/sprawozdania.

§ 25.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznikami do OWU, stanowiącymi ich integralną część, są:

- 1) Tabele Świadczeń i Składek,
- 2) Tabela Procentowego Uszczerbku na Zdrowiu wskutek Nieszczęśliwego Wypadku,
- 3) Tabela Poważnych Zachorowań,
- 4) Wykaz Postępowań Medycznych,
- 5) Informacja o postanowieniach z wzorca umownego.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały przyjęte uchwałą Zarządu Aviva Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z 10 listopada 2015 roku i weszły w życie 1 stycznia 2016 roku.

ZAŁĄCZNIK NR 1 - TABELE ŚWIADCZEŃ I SKŁADEK

WARIANT PODSTAWOWY								
rok ubezpieczenia	ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWE				SKŁADKI UBEZPIECZENIOWE			
	suma ubezpieczenia na życie	suma ubezpieczenia z tytułu śmierci lub uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku	suma ubezpieczenia z tytułu poważnego zachorowania	świadczenia szpitalne	wiek ubezpieczonego: 18-35 lat		wiek ubezpieczonego: 36-45 lat	
				dzienne świadczenie w razie hospitalizacji	składka miesięczna	składka roczna	składka miesięczna	składka roczna
1	10 000 zł	30 000 zł	50 000 zł	100 zł albo 60 zł (na zasadach wskazanych w OWU)	79,00 zł	908,00 zł	109,00 zł	1 253,00 zł
2	10 400 zł	31 200 zł	52 000 zł		82,16 zł	944,32 zł	113,36 zł	1 303,12 zł
3	10 816 zł	32 448 zł	54 080 zł		85,45 zł	982,09 zł	117,89 zł	1 355,24 zł
4	11 249 zł	33 746 zł	56 243 zł		88,87 zł	1 021,37 zł	122,61 zł	1 409,45 zł
5	11 699 zł	35 096 zł	58 493 zł		92,42 zł	1 062,22 zł	127,51 zł	1 465,83 zł
6	12 167 zł	36 500 zł	60 833 zł		96,12 zł	1 104,71 zł	132,61 zł	1 524,46 zł
7	12 654 zł	37 960 zł	63 266 zł		99,96 zł	1 148,90 zł	137,91 zł	1 585,44 zł
8	13 160 zł	39 478 zł	65 797 zł		103,96 zł	1 194,86 zł	143,43 zł	1 648,86 zł
9	13 686 zł	41 057 zł	68 429 zł		108,12 zł	1 242,65 zł	149,17 zł	1 714,81 zł
10	14 233 zł	42 699 zł	71 166 zł		112,44 zł	1 292,36 zł	155,14 zł	1 783,40 zł
11	14 802 zł	44 407 zł	74 013 zł		116,94 zł	1 344,05 zł	161,35 zł	1 854,74 zł
12	15 394 zł	46 183 zł	76 974 zł		121,62 zł	1 397,81 zł	167,80 zł	1 928,93 zł
13	16 010 zł	48 030 zł	80 053 zł		126,48 zł	1 453,72 zł	174,51 zł	2 006,09 zł
14	16 650 zł	49 951 zł	83 255 zł		131,54 zł	1 511,87 zł	181,49 zł	2 086,33 zł
15	17 316 zł	51 949 zł	86 585 zł		136,80 zł	1 572,34 zł	188,75 zł	2 169,78 zł
wiek ubezpieczonego	PROCENTOWY PODZIAŁ SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ pomiędzy poszczególne świadczenia ubezpieczeniowe (nazwy kolumn jak wyżej)							
18-35 lat	47,25%	28,48%	19,94%	4,33%				
36-45 lat	61,77%	20,64%	14,45%	3,14%				

WARIANT ROZSZERZONY

rok ubezpieczenia	ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWE				SKŁADKI UBEZPIECZENIOWE				
	suma ubezpieczenia na życie	suma ubezpieczenia z tytułu śmierci lub uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku	suma ubezpieczenia z tytułu poważnego zachorowania	świadczenia szpitalne		wiek ubezpieczonego: 18-35 lat		wiek ubezpieczonego: 36-45 lat	
				dzienne świadczenie w razie hospitalizacji	świadczenie w razie postępowania medycznego	składka miesięczna	składka roczna	składka miesięczna	składka roczna
1	10 000 zł	60 000 zł	100 000 zł	100 zł albo 60 zł (na zasadach wskazanych w OWU)	zgodnie z Wykazem Postępowań Medycznych (stanowiącym załącznik do OWU)	109,00 zł	1 253,00 zł	159,00 zł	1 828,00 zł
2	10 400 zł	62 400 zł	104 000 zł			113,36 zł	1 303,12 zł	165,36 zł	1 901,12 zł
3	10 816 zł	64 896 zł	108 160 zł			117,89 zł	1 355,24 zł	171,97 zł	1 977,16 zł
4	11 249 zł	67 492 zł	112 486 zł			122,61 zł	1 409,45 zł	178,85 zł	2 056,25 zł
5	11 699 zł	70 192 zł	116 985 zł			127,51 zł	1 465,83 zł	186,00 zł	2 138,50 zł
6	12 167 zł	73 000 zł	121 664 zł			132,61 zł	1 524,46 zł	193,44 zł	2 224,04 zł
7	12 654 zł	75 920 zł	126 531 zł			137,91 zł	1 585,44 zł	201,18 zł	2 313,00 zł
8	13 160 zł	78 957 zł	131 592 zł			143,43 zł	1 648,86 zł	209,23 zł	2 405,52 zł
9	13 686 zł	82 115 zł	136 856 zł			149,17 zł	1 714,81 zł	217,60 zł	2 501,74 zł
10	14 233 zł	85 400 zł	142 330 zł			155,14 zł	1 783,40 zł	226,30 zł	2 601,81 zł
11	14 802 zł	88 816 zł	148 023 zł			161,35 zł	1 854,74 zł	235,35 zł	2 705,88 zł
12	15 394 zł	92 369 zł	153 944 zł			167,80 zł	1 928,93 zł	244,76 zł	2 814,12 zł
13	16 010 zł	96 064 zł	160 102 zł			174,51 zł	2 006,09 zł	254,55 zł	2 926,68 zł
14	16 650 zł	99 907 zł	166 506 zł			181,49 zł	2 086,33 zł	264,73 zł	3 043,75 zł
15	17 316 zł	103 903 zł	173 166 zł			188,75 zł	2 169,78 zł	275,32 zł	3 165,50 zł
wiek ubezpieczonego	PROCENTOWY PODZIAŁ SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ pomiędzy poszczególne świadczenia ubezpieczeniowe (nazwy kolumn jak wyżej)								
18-35 lat	24,31%	41,29%	28,90%	3,14%	2,36%				
36-45 lat	48,12%	28,30%	19,81%	2,15%	1,62%				

ZAŁĄCZNIK NR 2 - TABELA PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
A	UKŁAD NERWOWY		
1	Porażenia i niedowłady po urazach wewnątrzczaszkowych		
	001	Porażenie lub głęboki niedowład połowiczny, porażenie lub głęboki niedowład obu kończyn dolnych, uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie (0°-2° wg Lovetta)	100%
	002	Umiarkowany niedowład połowiczny lub obu kończyn dolnych (3° wg Lovetta)	60%
	003	Niewielki niedowład połowiczny lub obu kończyn dolnych (4° wg Lovetta)	30%
	004	Monopareza kończyny górnej – wg Lovetta 0°	50%
	005	Monopareza kończyny górnej – wg Lovetta 1°-2°	35%
	006	Monopareza kończyny górnej – wg Lovetta 3°-4°	25%
	007	Monopareza kończyny dolnej – wg Lovetta 0°	40%
	008	Monopareza kończyny dolnej – wg Lovetta 1°-2°	30%
	009	Monopareza kończyny dolnej – wg Lovetta 3°-4°	20%
SKALA LOVETTE'A: 0° – brak czynnego skurczu mięśnia – brak siły mięśniowej; 1° – ślad czynnego skurczu mięśnia – 5% prawidłowej siły mięśniowej; 2° – wyraźny skurcz mięśnia i zdolność wykonania ruchu przy pomocy i odciążeniu odcinka ruchomego – 20% prawidłowej siły mięśniowej; 3° – zdolność do wykonywania ruchu czynnego samodzielnego z pokonaniem ciężkości danego odcinka – 50% prawidłowej siły mięśniowej; 4° – zdolność do wykonania czynnego ruchu z pewnym oporem – 80% prawidłowej siły mięśniowej; 5° – prawidłowa siła, tj. zdolność wykonywania czynnego ruchu z pełnym oporem – 100% prawidłowej siły mięśniowej.			
2	Zespoły pozapiramidowe		
	010	Utrwalony zespół pozapiramidowy upośledzający sprawność chorego w stopniu: znacznym	100%
	011	Utrwalony zespół pozapiramidowy upośledzający sprawność chorego w stopniu: umiarkowanym	60%
	012	Utrwalony zespół pozapiramidowy upośledzający sprawność chorego w stopniu: niewielkim	20%
3	Zespoły mózdkowe		
	013	Zaburzenia równowagi uniemożliwiające chodzenie	100%
	014	Zaburzenia równowagi utrudniające chodzenie w znacznym stopniu	70%
	015	Zaburzenia równowagi utrudniające chodzenie w umiarkowanym stopniu	50%
	016	Zaburzenia równowagi utrudniające chodzenie w niewielkim stopniu	20%
4	Padaczka jako izolowane następstwo urazu		
	017	Padaczka jako izolowane następstwo urazu z częstymi napadami (powyżej 4 miesięcznie)	50%
	018	Padaczka jako izolowane następstwo urazu z napadami od 2 do 4 miesięcznie	30%
	019	Padaczka jako izolowane następstwo urazu z z rzadkimi napadami poniżej 2 miesięcznie	10%
Podstawą rozpoznania padaczki są: typowe napady, zmiany w zapisie EEG z cechami charakterystycznymi dla tej choroby, dokumentacja leczenia neurologicznego z badaniami T.K. / MR. Uwaga: Jeśli rozpoznaniu padaczki towarzyszy encefalopatia, wtedy ocena dokonywana jest wyłącznie według pkt. 5 (pozycje 020-022).			
5	Encefalopatia pourazowa		
	020	Encefalopatia pourazowa ze znacznymi zmianami otępiennymi i/lub dużym deficytem neurologicznym	100%
	021	Encefalopatia pourazowa ze średnimi zmianami otępiennymi i/lub średnim deficytem neurologicznym	50%
	022	Encefalopatia pourazowa z niewielkimi zmianami otępiennymi i/lub niewielkim deficytem neurologicznym	25%
Uwaga: Rozpoznanie encefalopatii powinno być udokumentowane diagnostyką i leczeniem neurologicznym i/lub psychiatrycznym, obecnością zmian w EEG, TK/MR mózgu oraz typowymi odchyleniami w wynikach testów psychologicznych.			
6	Inne zespoły pourazowe OUN – po urazach głowy lub ciężkich urazach ciała		
	023	Zaburzenia nerwicowe znacznego stopnia, udokumentowane roczną historią choroby z leczenia u psychiatry i potwierdzone badaniem psychiatrycznym zleconym przez Towarzystwo	20%
	024	Zaburzenia nerwicowe umiarkowanego stopnia udokumentowane roczną historią choroby z leczenia u psychiatry i potwierdzone badaniem psychiatrycznym zleconym przez Towarzystwo	10%
	025	Zaburzenia nerwicowe lekkiego stopnia udokumentowane sześciomiesięczną historią choroby z leczenia u psychiatry (wskazane badanie orzecznicze psychiatry)	5%
	026	Wstrząśnienie mózgu rozpoznane szpitalnie	2%
	027	Stłuczenie mózgu lub krwotok wewnątrzczaszkowy, bez utrwalonego zespołu neurologicznego, leczone zachowawczo (rozpoznanie szpitalne, potwierdzenie zmian badaniami TK/MR mózgu)	5%
	028	Krwotok wewnątrzczaszkowy leczony operacyjnie, bez utrwalonego zespołu neurologicznego (rozpoznanie szpitalne, potwierdzenie zmian badaniami TK/MR mózgu)	10%
7	Zaburzenia mowy		
	029	Afazja całkowita	100%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
	030	Afazja umiarkowanego stopnia	60%
	031	Afazja niewielkiego stopnia	30%
8		Pourazowe zespoły podwzgórzowe (cukrzyca, moczówka prosta, nadczynność i niedoczynność tarczycy itp.)	
	032	Pourazowe zespoły podwzgórzowe nieznacznie upośledzające czynność organizmu	20%
	033	Pourazowe zespoły podwzgórzowe umiarkowanie upośledzające czynność organizmu	40%
	034	Pourazowe zespoły podwzgórzowe znacznie upośledzające czynność organizmu	60%
9		Uszkodzenie nerwów ruchowych gałki ocznej: okoruchowego, bloczkowego, odwodzącego	
	035	Uszkodzenie nerwów ruchowych gałki ocznej z dwojeniem obrazu i opadaniem powieki oraz z zaburzeniami akomodacji	30%
	036	Uszkodzenie nerwów ruchowych gałki ocznej z dwojeniem obrazu i opadaniem powieki	20%
	037	Uszkodzenie nerwów ruchowych gałki ocznej z dwojeniem obrazu bez opadania powieki	10%
	038	Uszkodzenie nerwów ruchowych gałki ocznej z zaburzeniami akomodacji lub innymi zaburzeniami czynności mięśni wewnętrznych oka	5%
Uwaga: W przypadku uszkodzenia części zewnętrznej i wewnętrznej nerwu okoruchowego oba uszczerbki podlegają sumowaniu, ale łączna wartość nie może przekroczyć 40%.			
10		Uszkodzenie całkowite nerwu trójdzielnego	
	039	Uszkodzenie całkowite nerwu trójdzielnego - za jedną gałąź	5%
11		Uszkodzenie obwodowe całkowite nerwu twarzowego	
	040	Uszkodzenie obwodowe całkowite nerwu twarzowego	20%
12		Uszkodzenie całkowite nerwu językowo-gardłowego i błędnego	
	041	Uszkodzenie całkowite nerwu językowo-gardłowego i błędnego (obu nerwów) – z zaburzeniami mowy, połykania, oddechu oraz zaburzeniami ze strony przewodu pokarmowego	40%
13		Uszkodzenie całkowite nerwu: dodatkowego lub podjęzykowego	
	042	Uszkodzenie całkowite nerwu dodatkowego	10%
	043	Uszkodzenie całkowite nerwu podjęzykowego	20%
14		Izolowane całkowite uszkodzenia nerwów obwodowych	
	044	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	15%
	045	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu piersiowego długiego	15%
	046	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu pachowego	20%
	047	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu mięśniowo-skrótnego	20%
	048	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu promieniowego powyżej odejścia gałęzi do mięśnia trójgłowego ramienia	30%
	049	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu promieniowego poniżej odejścia gałęzi do mięśnia trójgłowego ramienia	20%
	050	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	15%
	051	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	10%
	052	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu pośrodkowego w obrębie ramienia	30%
	053	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu pośrodkowego w obrębie nadgarstka	15%
	054	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu łokciowego	20%
	055	Izolowane całkowite uszkodzenie splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	25%
	056	Izolowane całkowite uszkodzenie splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	40%
	057	Izolowane całkowite uszkodzenie pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	10%
	058	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu zastońskiego	15%
	059	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu udowego	30%
	060	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwów pośladkowych	20%
	061	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu sromowego wspólnego	20%
	062	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy	40%
	063	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu piszczelowego	30%
	064	Izolowane całkowite uszkodzenie nerwu strzałkowego	20%
	065	Izolowane całkowite uszkodzenie splotu lędźwiowo – krzyżowego	60%
	066	Izolowane całkowite uszkodzenie pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	10%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
Uwaga: W przypadku częściowego uszkodzenia nerwów, oceny z pozycji 039-066 odpowiadają połowie wartości przewidzianej za całkowite uszkodzenie nerwu.			
B	GŁOWA		
15		Uszkodzenia powłok czaszki	
	067	Oskalpowanie – od 20% do 50% skóry owłosionej	20%
	068	Oskalpowanie – powyżej 50% skóry owłosionej	30%
Uwaga: Według pozycji 067-068 oceniane są ubytki nieuzupełnione trwale owłosieniem.			
16		Złamania kości czaszki	
	069	Złamania kości czaszki – w obrębie sklepienia czaszki	5%
	070	Złamania kości czaszki – w obrębie podstawy czaszki	10%
17		Pourazowe ubytki kości czaszki	
	071	Pourazowy ubytek kości czaszki – poniżej 10 cm ²	5%
	072	Pourazowy ubytek kości czaszki – od 10 do 40 cm ²	10%
	073	Pourazowy ubytek kości czaszki powyżej 40 cm ²	20%
Uwaga: W przypadkach urazów obejmujących uszkodzenia zarówno powłoki czaszki jak i kości sklepienia i podstawy czaszki, następstwa poszczególnych obrażeń podlegają sumowaniu. Łączna suma uszczerbku na zdrowiu nie może przekroczyć 40%.			
18		Powikłania po urazach głowy	
	074	Nawracający płynotok, ropowica powłok czaszki, przewlekłe zapalenie kości, przepuklina mózgowa – leczone operacyjnie	10%
C	TWARZ		
19		Powłoki twarzy	
	075	Oszpecenie – bez zaburzeń funkcji	10%
	076	Oszpecenie z zaburzeniami zaburzenia funkcji jak ślinotok, zaburzenia przyjmowania pokarmów, mowy, oddychania, czynności powiek - dodatkowo za każde zaburzenie	10%
20		Nos	
	077	Złamanie kości nosa niewymagające repozycji	1%
	078	Złamanie kości nosa wymagające repozycji lub zniekształcenie pourazowe nosa – bez zaburzeń powonienia i oddychania	3%
	079	Uszkodzenie/złamanie nosa – z utrwalonymi zaburzeniami powonienia lub oddychania potwierdzonymi dokumentacją leczenia specjalistycznego przez 6 miesięcy	10%
	080	Uszkodzenie/złamanie nosa – z utrwalonymi zaburzeniami powonienia i oddychania potwierdzonymi dokumentacją leczenia specjalistycznego przez 6 miesięcy	20%
	081	Utrata nosa w całości – łącznie z kośćmi nosa	30%
Uwaga: Zaburzenia powonienia lub oddychania z pozycji 077-080 powinny zostać udokumentowane badaniami dodatkowymi i konsultacjami specjalistycznymi.			
21		Zęby	
	082	Utrata częściowa, złamanie lub pourazowe rozchwianie – siekaczy lub kłów – za każdy ząb	0,50%
	083	Utrata częściowa, złamanie lub pourazowe rozchwianie – pozostałych zębów – za każdy ząb	0,25%
	084	Utrata całej korony lub całego zęba – siekaczy lub kłów – za każdy ząb	1,50%
	085	Utrata całej korony lub całego zęba – w zakresie pozostałych zębów – za każdy ząb	1%
22		Uszkodzenia kości: oczodołu, jarzmowej, szczęki, żuchwy, zatoki, stawu skroniowo-żuchwowego	
	086	Wygojone bez przemieszczeń	2%
	087	Wygojone z niewielkim przemieszczeniem	4%
	088	Wygojone ze średnim przemieszczeniem, asymetrią zgryzu, upośledzeniem otwierania jamy ustnej i niewielkim upośledzeniem żucia	12%
	089	Wygojone z dużym przemieszczeniem, asymetrią zgryzu, upośledzeniem otwierania jamy ustnej i znacznym upośledzeniem lub częściowa utrata szczęki lub żuchwy	25%
	090	Utrata częściowa szczęki lub żuchwy z utratą zębów, asymetrią zgryzu, znacznym zaburzeniem otwierania jamy ustnej i upośledzeniem odżywiania	35%
	091	Utrata całkowita: szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów)	50%
23		Język, podniebienie, przedsionek jamy ustnej, wargi	
	092	Ubytek powyżej 2 cm ² – bez zaburzeń mowy i połykania	2%
	093	Ubytek z zaburzeniami mowy i połykania	15%
	094	Ubytek z zaburzeniami mowy i połykania oraz zaburzeniami odżywiania	35%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku																																																																																																																																																																									
	095	Całkowita utrata języka	50%																																																																																																																																																																									
D	NARZĄD WZROKU																																																																																																																																																																											
24	Upośledzenie ostrości wzroku, utrata widzenia jednego lub obu oczu																																																																																																																																																																											
	096	Upośledzenie ostrości wzroku, utrata widzenia jednego lub obu oczu – tabela ostrości wzroku																																																																																																																																																																										
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td style="width: 10%;">oko prawe</td> <td style="width: 10%;">1,0</td> <td style="width: 10%;">0,9</td> <td style="width: 10%;">0,8</td> <td style="width: 10%;">0,7</td> <td style="width: 10%;">0,6</td> <td style="width: 10%;">0,5</td> <td style="width: 10%;">0,4</td> <td style="width: 10%;">0,3</td> <td style="width: 10%;">0,2</td> <td style="width: 10%;">0,1</td> <td style="width: 10%;">0,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">oko lewe</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>1,0</td> <td>0%</td> <td>2,5%</td> <td>5%</td> <td>7,5%</td> <td>10%</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,9</td> <td>2,5%</td> <td>5%</td> <td>7,5%</td> <td>10%</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,8</td> <td>5%</td> <td>7,5%</td> <td>10%</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,7</td> <td>7,5%</td> <td>10%</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,6</td> <td>10%</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,5</td> <td>12,5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,4</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> <td>65%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,3</td> <td>20%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> <td>65%</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,2</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> <td>65%</td> <td>70%</td> <td>80%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,1</td> <td>30%</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> <td>65%</td> <td>70%</td> <td>80%</td> <td>90%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>0,0</td> <td>35%</td> <td>40%</td> <td>45%</td> <td>50%</td> <td>55%</td> <td>60%</td> <td>65%</td> <td>70%</td> <td>80%</td> <td>90%</td> <td>100%</td> </tr> </table>		oko prawe	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	oko lewe														1,0	0%	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%		0,9	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%		0,8	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%		0,7	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%		0,6	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%		0,5	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%		0,4	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%		0,3	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%		0,2	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%		0,1	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%		0,0	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%	100%	
	oko prawe	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0																																																																																																																																																																
oko lewe																																																																																																																																																																												
	1,0	0%	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%																																																																																																																																																																
	0,9	2,5%	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%																																																																																																																																																																
	0,8	5%	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%																																																																																																																																																																
	0,7	7,5%	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%																																																																																																																																																																
	0,6	10%	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%																																																																																																																																																																
	0,5	12,5%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%																																																																																																																																																																
	0,4	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%																																																																																																																																																																
	0,3	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%																																																																																																																																																																
	0,2	25%	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%																																																																																																																																																																
	0,1	30%	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%																																																																																																																																																																
	0,0	35%	40%	45%	50%	55%	60%	65%	70%	80%	90%	100%																																																																																																																																																																
Uwaga: Ostrość wzroku należy ocenić po korekcji szklami zarówno w przypadku zmętnienia rogówki lub soczewki jak i przy współistnieniu uszkodzeń siatkówki lub nerwu wzrokowego. Dwojenie wymagające podczas pracy zastąpienia jednego oka odpowiada ślepotcie jednego oka.																																																																																																																																																																												
25	Porażenie nastawności (akomodacji)																																																																																																																																																																											
	097	Porażenie nastawności (akomodacji) bez zaburzeń ostrości wzroku po zastosowaniu szkieł korekcyjnych jednego oka	15%																																																																																																																																																																									
26	Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych, drażniących, chemicznych, termicznych, elektrycznych lub wskutek nagłego działania pola elektromagnetycznego – bez upośledzenia ostrości wzroku																																																																																																																																																																											
	098	Uszkodzenie gałki ocznej, bez upośledzenia wzroku – blizny rogówki	1%																																																																																																																																																																									
	099	Uszkodzenie gałki ocznej, bez upośledzenia wzroku – nieusunięte ciało obce oczodołu	5%																																																																																																																																																																									
	100	Uszkodzenie gałki ocznej, bez upośledzenia wzroku – nieusunięte ciało obce wewnątrzgałkowe	10%																																																																																																																																																																									
27	Pourazowe zwężenie pola widzenia																																																																																																																																																																											
	101	Tabela oceny zwężenia pola widzenia																																																																																																																																																																										
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Zwężenie do stopni</th> <th>Przy nienaruszonym drugim oku</th> <th>W obojgu oczach</th> <th>Przy ślepotcie drugiego oka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>60</td> <td>0%</td> <td>0%</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>5%</td> <td>10%</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>10%</td> <td>20%</td> <td>55%</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>15%</td> <td>40%</td> <td>65%</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>20%</td> <td>60%</td> <td>75%</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>25%</td> <td>75%</td> <td>85%</td> </tr> <tr> <td>poniżej 10</td> <td>35%</td> <td>90%</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	Zwężenie do stopni	Przy nienaruszonym drugim oku	W obojgu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka	60	0%	0%	35%	50	5%	10%	45%	40	10%	20%	55%	30	15%	40%	65%	20	20%	60%	75%	10	25%	75%	85%	poniżej 10	35%	90%	100%																																																																																																																																										
Zwężenie do stopni	Przy nienaruszonym drugim oku	W obojgu oczach	Przy ślepotcie drugiego oka																																																																																																																																																																									
60	0%	0%	35%																																																																																																																																																																									
50	5%	10%	45%																																																																																																																																																																									
40	10%	20%	55%																																																																																																																																																																									
30	15%	40%	65%																																																																																																																																																																									
20	20%	60%	75%																																																																																																																																																																									
10	25%	75%	85%																																																																																																																																																																									
poniżej 10	35%	90%	100%																																																																																																																																																																									
28	Niedowidzenia połowicze																																																																																																																																																																											
	102	Niedowidzenia połowicze – dwuskroniowe	60%																																																																																																																																																																									
	103	Niedowidzenia połowicze – dwunosowe	30%																																																																																																																																																																									
	104	Niedowidzenia połowicze – jednoimienne górne	10%																																																																																																																																																																									
	105	Niedowidzenia połowicze – jednoimienne dolne	30%																																																																																																																																																																									
	106	Inne jednooczne ubytki pola widzenia	5%																																																																																																																																																																									
29	Pourazowy brak soczewki lub pseudosoczewkowatość – bez zaburzeń ostrości wzroku po korekcji																																																																																																																																																																											
	107	Pourazowy brak soczewki lub pseudosoczewkowatość – jednego oka – bez zaburzeń ostrości wzroku po korekcji	15%																																																																																																																																																																									
30	Zaburzenia drożności przewodów łzowych																																																																																																																																																																											
	108	Zaburzenia drożności przewodów łzowych w jednym oku	8%																																																																																																																																																																									
31	Przewlekłe pourazowe zapalenie spojówek																																																																																																																																																																											
	109	Przewlekłe pourazowe zapalenie spojówek – niewielkie zmiany	3%																																																																																																																																																																									
	110	Przewlekłe pourazowe zapalenie spojówek – duże zmiany – udokumentowane co najmniej 6 mies. leczeniem okulistycznym	8%																																																																																																																																																																									

Punkt	Kod uszkodz. bku	Nazwa uszkodz. bku na zdrowiu	Procent uszkodz. bku																									
32	111	Zażma pourazowa, pourazowy brak soczewki lub pseudosoczewkowatość, jaskra pourazowa, odwarstwienie siatkówki pourazowe – z zaburzeniami ostrości wzroku i pola widzenia	Ocena wg tabel ostrości wzroku i pola widzenia																									
33		Utrata gałki ocznej																										
	112	Jednego oka (wartość uszkodz. bku obejmuje utratę widzenia wg tabeli z pozycji 96)	38%																									
	113	Obu oczu	100%																									
Uwaga: Suma uszkodz. bków w zakresie jednego oka nie może przekroczyć 38%.																												
E	NARZĄD SŁUCHU I RÓWNOWAGI																											
34		Uszkodzenia małżowin usznych																										
	114	Zniekształcenie małżowiny usznej	5%																									
	115	Utrata całkowita jednej małżowiny	15%																									
	116	Utrata obu małżowin	30%																									
35		Przewlekłe ropne pourazowe zapalenie ucha środkowego																										
	117	Przewlekłe ropne pourazowe zapalenie ucha środkowego – jednostronne	4%																									
	118	Przewlekłe ropne pourazowe zapalenie ucha środkowego – obustronne	8%																									
	119	Powikłania po przewlekłym ropnym zapaleniu ucha środkowego: perlak, polip, zmiany kostne – dodatkowo	6%																									
36		Uszkodzenie ucha środkowego, błony bębenkowej, kosteczek słuchowych, szumy uszne																										
	120	Uszkodzenie ucha środkowego, błony bębenkowej, kosteczek słuchowych, szumy uszne – bez upośledzenia słuchu	3%																									
37		Uszkodzenie ucha wewnętrznego																										
	121	Uszkodzenie części słuchowej ucha wewnętrznego	Ocena wg tabeli upośledzenia słuchu																									
	122	Uszkodzenie części statycznej ucha wewnętrznego – niewielkie zawroty głowy, nudności, niewielkie zaburzenia równowagi	10%																									
	123	Uszkodzenie części statycznej ucha wewnętrznego – umiarkowane nasilone zawroty głowy, nudności, wymioty, zaburzenia równowagi	20%																									
	124	Uszkodzenie części statycznej ucha wewnętrznego – znaczne zawroty głowy z zaburzeniami równowagi utrudniającymi chodzenie, nudności, wymioty	40%																									
38	125	Upośledzenie słuchu na skutek: ostrego urazu akustycznego, złamań kości w obrębie ucha środkowego, mechanicznych uszkodzeń nerwu słuchowego, ciężkich urazów głowy, upośledzenia drożności zewnętrznej przewodu słuchowego – ocena na podstawie audiogramu TABELA UPOŚLEDZENIA SŁUCHU																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ucho prawe \ Ucho lewe</th> <th>0-25 dB</th> <th>26-40 dB</th> <th>41-70 dB</th> <th>powyżej 70 dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-25 dB</td> <td>0%</td> <td>5%</td> <td>10%</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>26-40 dB</td> <td>5%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>41-70 dB</td> <td>10%</td> <td>20%</td> <td>30%</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>powyżej 70 dB</td> <td>20%</td> <td>30%</td> <td>40%</td> <td>50%</td> </tr> </tbody> </table>				Ucho prawe \ Ucho lewe	0-25 dB	26-40 dB	41-70 dB	powyżej 70 dB	0-25 dB	0%	5%	10%	20%	26-40 dB	5%	15%	20%	30%	41-70 dB	10%	20%	30%	40%	powyżej 70 dB	20%	30%	40%	50%
Ucho prawe \ Ucho lewe	0-25 dB	26-40 dB	41-70 dB	powyżej 70 dB																								
0-25 dB	0%	5%	10%	20%																								
26-40 dB	5%	15%	20%	30%																								
41-70 dB	10%	20%	30%	40%																								
powyżej 70 dB	20%	30%	40%	50%																								
Uwaga: Przy ocenie uszkodz. bku oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1000 i 2000 Hz. Jeśli różnica pomiędzy wartościami 500 Hz i 2000 Hz przekracza 40 dB, ubytek słuchu wylicza się ze średniej z 4 progów: 500, 1000, 2000 i 4000 Hz.																												
F	SZYJA, GARDŁO, KRTAŃ, TCHAWICA, PRZEŁYK																											
39		Uszkodzenie szyi																										
	126	Uszkodzenie tkanek miękkich szyi z umiarkowanym ograniczeniem ruchomości szyi i głowy	10%																									
	127	Uszkodzenie tkanek miękkich szyi ze znacznym ograniczeniem ruchomości i przymusowym ustawieniem głowy	25%																									
40		Uszkodzenie gardła																										
	128	Uszkodzenia gardła z niewielkim upośledzeniem funkcji	5%																									
	129	Uszkodzenia gardła ze znacznym upośledzeniem funkcji	15%																									
41		Uszkodzenie krtani																										
	130	Uszkodzenie krtani – niewielkie zwężenie, przewlekła chrypka	10%																									
	131	Zwężenie krtani – ze świstem krtaniowym, dusznością wysiłkową	20%																									
	132	Zwężenie krtani – z koniecznością stosowania rurki dotchawiczej i zaburzeniem głosu	40%																									
	133	Zwężenie krtani – z koniecznością stosowania rurki dotchawiczej i bezgłosem	60%																									

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
Uwaga: Uszkodzenie krtani powinno być potwierdzone w dokumentacji z leczenia laryngologicznego zawierającej opisy zmian w badaniach obrazowych i/lub endoskopowych.			
42		Uszkodzenie tchawicy	
	134	Uszkodzenie tchawicy – z niewielkim zwężeniem, bez duszności	5%
	135	Uszkodzenie tchawicy – ze zwężeniem i dusznością wysiłkową	20%
	136	Uszkodzenie tchawicy – ze znacznym zwężeniem i dusznością spoczynkową	60%
Uwaga: Uszkodzenie tchawicy powinno być potwierdzone w dokumentacji z leczenia laryngologicznego, zawierającej opisy zmian w badaniach obrazowych i/lub endoskopowych.			
43		Uszkodzenie przełyku	
	137	Uszkodzenie przełyku – ze zwężeniem, bez zaburzeń funkcji	5%
	138	Zwężenie przełyku – z zaburzeniami połykania, bez upośledzenia stanu odżywienia	10%
	139	Zwężenie przełyku – z zaburzeniami połykania i upośledzeniem stanu odżywienia	30%
	140	Niedrożność całkowita przełyku – stała przetoka żołądkowa	80%
Uwaga: Przy ocenie skutków urazu przełyku niezbędna jest dokumentacja z leczenia specjalistycznego, zawierająca wyniki badań obrazowych i endoskopowych.			
G	KLATKA PIERSIOWA		
44		Uszkodzenie ściany klatki piersiowej i grzbietu	
	141	Uszkodzenie ściany klatki piersiowej i grzbietu ograniczające ruchomość klatki piersiowej i upośledzające wydolność oddechową (ocena spirometryczna) w stopniu: niewielkim	10%
	142	Uszkodzenie ściany klatki piersiowej i grzbietu ograniczające ruchomość klatki piersiowej i upośledzające wydolność oddechową (ocena spirometryczna) w stopniu: umiarkowanym	20%
	143	Uszkodzenie ściany klatki piersiowej i grzbietu ograniczające ruchomość klatki piersiowej i upośledzające wydolność oddechową (ocena spirometryczna) w stopniu: znacznym	40%
45		Utrata całkowita brodawki sutkowej lub sutka	
	144	Całkowita utrata brodawki sutkowej u mężczyzny	5%
	145	Całkowita utrata brodawki sutkowej u kobiety	10%
	146	Całkowita utrata jednego sutka u mężczyzny	20%
	147	Całkowita utrata jednego sutka u kobiety	25%
Uwaga: W przypadku częściowej utraty brodawki sutkowej lub sutka, oceny dokonuje się przy zastosowaniu punktu 45 oraz pozycji 144-147 adekwatnych dla całkowitej utraty brodawki i sutka, przy czym wartość uszczerbku odpowiada połowie wartości przewidzianej za całkowitą utratę.			
46		Złamanie żeber i mostka	
	148	Złamanie 1 żebra, za każde żebro	1%
	149	Złamanie wielu żeber – ze zniekształceniami i trwałym zmniejszeniem wydolności oddechowej w stopniu umiarkowanym lub znacznym potwierdzonym co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną	25%
	150	Złamanie mostka – bez zniekształceń	3%
	151	Złamanie mostka wygojone ze znacznym zniekształceniem	8%
	152	Powikłania po złamaniu żeber lub mostka: przewlekłe zapalenie kości z obecnością przetok - dodatkowo	10%
Uwaga: Złamanie żeber i mostka powinno być potwierdzone badaniem radiologicznym.			
47		Pourazowe przepukliny przeponowe	
	153	Pourazowe przepukliny przeponowe - bez trwałych zaburzeń funkcji	5%
	154	Pourazowe przepukliny przeponowe - z trwałymi zaburzeniami funkcji przełyku i/lub żołądka	10%
	155	Pourazowe przepukliny przeponowe - z trwałymi zaburzeniami funkcji przewodu pokarmowego i zaburzeniami oddychania potwierdzonymi co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną	20%
	156	Pourazowe przepukliny przeponowe - z trwałymi zaburzeniami funkcji przewodu pokarmowego i zaburzeniami oddychania potwierdzonymi co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną oraz zaburzeniami krążenia (ocena wg klasyfikacji NYHA)	40%
48		Uszkodzenie płuca i opłucnej	
	157	Uszkodzenie płuc, opłucnej – bez zmniejszenia wydolności oddechowej	5%
	158	Uszkodzenie płuc, opłucnej – ze zmniejszeniem wydolności oddechowej niewielkiego stopnia (VC, FEV1, FEV1%VC = 70-80% wartości należnej) potwierdzonej co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną w ciągu 3 miesięcy	10%
	159	Uszkodzenie płuc, opłucnej – ze zmniejszeniem wydolności oddechowej średniego stopnia (VC, FEV1, FEV1%VC = 50-70% wartości należnej) potwierdzonej co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną w ciągu 3 miesięcy	20%
	160	Uszkodzenie płuc, opłucnej – ze zmniejszeniem wydolności oddechowej znacznego stopnia (VC, FEV1, FEV1%VC < 50% wartości należnej) potwierdzonej co najmniej dwukrotną oceną spirometryczną w ciągu 3 miesięcy	40%
	161	Uszkodzenie płuc, opłucnej powikłanie przetokami oskrzelowymi i/lub ropniami płuc - dodatkowo	15%
49		Uszkodzenia serca i osierdzia	

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
	162	Uszkodzenie serca, osierdzia – z wydolnym układem krążenia	10%
	163	Uszkodzenie serca, osierdzia – z objawami wyrównanej niewydolności układu krążenia (I° – wg NYHA, EF > 50%, niewielkie zaburzenia kurczliwości)	15%
	164	Uszkodzenie serca, osierdzia – z objawami niewydolności układu krążenia (II° – wg NYHA, EF 46- 50%)	30%
	165	Uszkodzenie serca, osierdzia – z objawami niewydolności układu krążenia (III° – wg NYHA, EF 35- 45%)	50%
	166	Uszkodzenie serca, osierdzia – z objawami niewydolności układu krążenia (IV° – wg NYHA, EF <35%)	80%

Klasyfikacja NYHA - do oceny stanu czynnościowego serca

Klasa I.

Choroba serca bez ograniczenia fizycznej aktywności. Podstawowa aktywność fizyczna nie powoduje zmęczenia, duszności, kołatania serca i bólów wieńcowych.

Klasa II.

Choroba serca powodująca niewielkie ograniczenia aktywności fizycznej. Dobre samopoczucie w spoczynku. Podstawowa aktywność powoduje zmęczenie, duszność, kołatanie serca, bóle wieńcowe.

Klasa III.

Choroba serca powodująca ograniczenie aktywności fizycznej. Dobre samopoczucie w spoczynku. Mniejsza niż podstawowa aktywność fizyczna powoduje zmęczenie, duszność, kołatanie serca, bóle wieńcowe.

Klasa IV.

Choroba serca, która przy jakiegokolwiek aktywności fizycznej wywołuje dyskomfort. Objawy niewydolności serca lub niewydolności wieńcowej mogą występować nawet w spoczynku. Jeśli zostanie podjęta jakakolwiek aktywność fizyczna, wzrasta dyskomfort.

DEFINICJA EF – FRAKCJA WYRZUTOWA LEWEJ KOMORY:

Frakcja wyrzutowa lewej komory – ilość krwi wypływająca z lewej komory do układu krążenia podczas skurczu serca.

Frakcja wyrzutowa jest zwykle wyrażana w procentach, jako stosunek objętości krwi wypływającej w czasie skurczu z lewej komory do całkowitej objętości lewej komory.

Frakcja wyrzutowa określa zdolność serca do skurczu i jest wykładnikiem wydolności serca.

H	JAMA BRZUSZNA		
50		Uszkodzenie powłok jamy brzusznej	
	167	Przetoki skórne, przewlekłe powikłania ropne, znaczne ubytki skórne i mięśniowe	10%
51		Uszkodzenia żołądka, jelita, sieci, krezki	
	168	Uszkodzenie bez trwałych zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego	5%
	169	Uszkodzenie z niewielkimi zaburzeniami funkcji przewodu pokarmowego i dostatecznym stanem odżywienia	10%
	170	Uszkodzenie z zaburzeniami funkcji przewodu pokarmowego i niedożywieniem	30%
	171	Uszkodzenie z koniecznością żywienia pozajelitowego	50%
52		Przetoki jelitowe, odbytu sztuczny	
	172	Czasowe przetoki jelita cienkiego	10%
	173	Trwałe przetoki jelita cienkiego powodujące niewielkie zanieczyszczanie się, bez zmian zapalnych skóry wokół przetoki, z dobrym stanem odżywiania	30%
	174	Trwałe przetoki jelita cienkiego powodujące znaczne zanieczyszczanie się, ze zmianami zapalnymi skóry wokół przetok i/lub z niedostatecznym stanem odżywiania	60%
	175	Czasowe przetoki jelita grubego	10%
	176	Trwałe przetoki jelita grubego powodujące niewielkie zanieczyszczanie się	20%
	177	Trwałe przetoki jelita grubego powodujące znaczne zanieczyszczanie się	50%
53		Uszkodzenia odbytnicy, zwieracza odbytu	
	178	Pełnościennne uszkodzenie odbytnicy bez trwałych zaburzeń funkcji	5%
	179	Wypadanie błony śluzowej odbytnicy / przetoka okołoodbytnicza	10%
	180	Wypadanie całkowite odbytnicy	30%
	181	Uszkodzenie zwarcia odbytu nie powodujące nietrzymania gazów i stolca (blizny, zwężenie)	15%
	182	Uszkodzenie zwieracza odbytu powodujące trwałe nietrzymanie gazów i stolca	50%
54		Uszkodzenia wątroby, pęcherzyka i przewodów żółciowych	
	183	Uszkodzenie – bez trwałych zaburzeń funkcji – leczone zachowawczo w szpitalu	5%
	184	Uszkodzenie z umiarkowanym zaburzeniem funkcji wątroby (grupa B w klasyfikacji Childa-Pugha) i/lub dróg żółciowych	15%
	185	Uszkodzenie ze znacznym zaburzeniem funkcji wątroby (grupa C w klasyfikacji Childa-Pugha) i/lub dróg żółciowych	30%
	186	Uszkodzenie z resekcją części wątroby / dróg żółciowych – bez upośledzenia funkcji wątroby i/lub dróg żółciowych	10%
	187	Uszkodzenie z resekcją części wątroby / dróg żółciowych z upośledzeniem funkcji wątroby i/lub dróg żółciowych	30%

Punkt	Kod uszkodzku	Nazwa uszkodzku na zdrowiu	Procent uszkodzku
Klasyfikacja zaburzeń funkcji wątroby wg Childa-Pugha			
Badany parametr		Punkty	
		1	2
		3	
Albumina (g/dl) w surowicy		Powyżej 3,5	3,5-2,8
Bilirubina w surowicy (mg/d)		Poniżej 2	2-3
Czas protrombinowy (sek. powyżej normy)		Do 4	4-6
Wodobrzusze		Brak	+
Encefalopatia		Brak	I st.-II st.
Suma punktów		5-6	7-9
Grupa		A	B
C			
55		Uszkodzenia trzustki	
	188	Uszkodzenie trzustki – bez trwałych zaburzeń funkcji	5%
	189	Uszkodzenie trzustki – z częściową resekcją trzustki – bez zaburzeń jej funkcji	10%
	190	Uszkodzenie trzustki – z częściową resekcją i umiarkowanymi zaburzeniami funkcji	30%
	191	Uszkodzenie trzustki – z całkowitą resekcją i znacznym zaburzeniem funkcji	60%
56		Uszkodzenie śledziony	
	192	Pęknięcie śledziony potwierdzone badaniem obrazowym – leczone zachowawczo w szpitalu	4%
	193	Pęknięcie śledziony leczone operacyjnie z zachowaniem narządu	8%
	194	Usunięcie uszkodzonej śledziony	15%
57		Uszkodzenia dużych naczyń jamy brzusznej i miednicy	
	195	Uszkodzenia dużych naczyń jamy brzusznej i miednicy leczone operacyjnie	10%
I	NARZĄDY MOCZOWO-PŁCIOWE		
58		Uszkodzenia nerek	
	196	Uszkodzenie jednej nerki – bez trwałego upośledzenia funkcji	5%
	197	Uszkodzenie jednej nerki z trwałym upośledzeniem funkcji	10%
	198	Uszkodzenie obu nerek z trwałym upośledzeniem funkcji	20%
	199	Utrata jednej nerki przy prawidłowo działającej drugiej nerce	30%
	200	Utrata jednej nerki z upośledzeniem funkcji drugiej nerki	50%
	201	Utrata obu nerek	80%
59		Uszkodzenie moczowodu	
	202	Uszkodzenie moczowodu – bez trwałych zaburzeń funkcji	5%
	203	Uszkodzenie moczowodu – z trwałymi zaburzeniami funkcji układu moczowego	15%
60		Uszkodzenie pęcherza moczowego	
	204	Uszkodzenie pęcherza – bez trwałych zaburzeń funkcji	5%
	205	Uszkodzenie pęcherza – z trwałymi zaburzeniami funkcji	15%
61		Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego	
	206	Przetoki upośledzające jakość życia w stopniu umiarkowanym	25%
	207	Przetoki upośledzające jakość życia w stopniu znacznym	50%
62		Zwężenie cewki moczowej	
	208	Uszkodzenie cewki moczowej z niewielkimi utrwalonymi zaburzeniami w oddawaniu moczu	10%
	209	Uszkodzenie cewki moczowej z utrwalonym nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	20%
	210	Uszkodzenie cewki moczowej z utrwalonym nietrzymaniem lub zaleganiem moczu oraz przewlekłym zakażeniem	30%
63		Utrata prącia	
	211	Całkowita utrata prącia	40%
	212	Częściowa utrata prącia	20%
64		Uszkodzenia jąder	
	213	Wodniak pourazowy jądra	5%
	214	Utrata jądra	20%
65		Utrata jajnika	
	215	Utrata jednego jajnika	20%
66		Uszkodzenie macicy	
	216	Utrata częściowa lub znaczne uszkodzenie macicy	15%
	217	Utrata całkowita macicy	40%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
67		Uszkodzenie krocza, pochwy, worka mosznowego, pośladków	
	218	Uszkodzenie krocza, pochwy, worka mosznowego, pośladków – przetrwały zespół bólowy, małe deformacje	2%
	219	Uszkodzenia powodujące wypadanie pochwy	10%
	220	Uszkodzenie powodujące wypadanie pochwy i macicy	30%
J		KRĘGOSŁUP I RDZEŃ KRĘGOWY	
68		Uszkodzenia kręgosłupa szyjnego	
	221	Skręcenie, stłuczenie kręgosłupa szyjnego – wygojone z niewielką dysfunkcją	3%
	222	Złamanie kręgosłupa szyjnego – wygojone z ograniczeniem ruchomości do 1/3 normy	5%
	223	Złamanie, zwłknięcie, przebyte usunięcie jądra miazdżystego w obrębie kręgosłupa szyjnego – wygojone z ograniczeniem ruchomości w zakresie 1/3 –2/3 normy	10%
	224	Złamanie, zwłknięcie, przebyte usunięcie jądra miazdżystego w obrębie kręgosłupa szyjnego – wygojone z ograniczeniem ruchomości powyżej 2/3 normy	20%
	225	Uszkodzenie kręgosłupa szyjnego – wygojone z całkowitym jego zeszczywnieniem i niekorzystnym ustawieniem głowy	40%
Uwaga: Maksymalny stopień uszczerbku za uszkodzenia kręgosłupa szyjnego nie może przekroczyć 40%.			
69		Uszkodzenie kręgosłupa piersiowego	
	226	Skręcenie, stłuczenie kręgosłupa piersiowego– wygojone z niewielką dysfunkcją	2%
	227	Złamanie kręgosłupa piersiowego – wygojone z niewielką dysfunkcją	4%
	228	Złamanie, zwłknięcie w obrębie kręgosłupa piersiowego – wygojone z ograniczeniem ruchomości powyżej 1/2 normy	8%
	229	Uszkodzenie kręgosłupa – wygojone piersiowego z całkowitym jego zeszczywnieniem i zniekształceniami	20%
Uwaga: Maksymalny stopień uszczerbku za uszkodzenia kręgosłupa piersiowego nie może przekroczyć 20%.			
70		Uszkodzenie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego	
	230	Skręcenie, stłuczenie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego – wygojone z niewielką dysfunkcją	2%
	231	Złamanie w obrębie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego – wygojone z ograniczeniem ruchomości do 1/3 normy	5%
	232	Złamanie, zwłknięcie, przebyte usunięcie jądra miazdżystego w obrębie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego – wygojone z ograniczeniem ruchomości w zakresie 1/3 - 2/3 normy	10%
	233	Złamanie, zwłknięcie, przebyte usunięcie jądra miazdżystego w obrębie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego – wygojone z ograniczeniem ruchomości powyżej 2/3 normy	20%
	234	Uszkodzenie kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego – wygojone z całkowitym jego zeszczywnieniem, zniekształceniami i niekorzystnym ustawieniem tułowia	40%
Uwaga: Maksymalny stopień uszczerbku za uszkodzenia kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego nie może przekroczyć 40%.			
71		Izolowane złamanie lub pęknięcie wyrostków ościstych i poprzecznych	
	235	Izolowane złamanie lub pęknięcie wyrostków ościstych i poprzecznych za każdy wyrostek	1%
Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku orzecanego według pozycji 235 wynosi 5%.			
72		Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe	
	236	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe szyjne – bólowe	5%
	237	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe szyjne – bóle, zaburzenia czucia lub zespoły mieszane, osłabienie odruchów – bez niedowładów	8%
	238	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe szyjne – z obecnością niedowładów i zaników mięśniowych niewielkiego stopnia	15%
	239	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe szyjne – z obecnością niedowładów i zaników mięśniowych znacznego stopnia	25%
	240	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe piersiowe – bólowe	5%
	241	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe piersiowe – bóle i zaburzenia czucia	7%
	242	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe lędźwiowo-krzyżowe – bólowe	5%
	243	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe lędźwiowo-krzyżowe – bóle, zaburzenia czucia lub zespoły mieszane, osłabienie odruchów – bez niedowładów	8%
	244	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe lędźwiowo-krzyżowe – z obecnością niedowładów i zaników mięśniowych niewielkiego stopnia	15%
	245	Utrwalone korzeniowe zespoły pourazowe lędźwiowo-krzyżowe – z obecnością niedowładów i zaników mięśniowych znacznego stopnia	25%
	246	Bóle guziczne, w tym złamanie kości guzicznej	4%
73		Uszkodzenie rdzenia kręgowego	
	247	Porażenie kończyn górnych i/lub dolnych (0°-1° wg Lovetta) lub głęboki niedowład czterokończynowy (2° wg Lovetta)	100%
	248	Głęboki niedowład kończyn górnych lub dolnych (2° wg Lovetta), niedowład czterokończynowy (3° wg Lovetta)	80%
	249	Umiarkowany niedowład kończyn górnych lub dolnych (3° wg Lovetta)	60%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
	250	Niewielki niedowład kończyn górnych (4 wg Lovetta) i/lub dolnych (4° wg Lovetta) z zaburzeniami funkcji zwieraczy i narządów płciowych	40%
	251	Niewielki niedowład kończyn górnych i/lub dolnych (4° wg Lovetta)	20%
	252	Porażenie lub głęboki niedowład jednej kończyny (0°-2° wg Lovetta), zespół stożka rdzenia	30%
	253	Niedowład jednej kończyny górnej (3° wg Lovetta)	20%
	254	Niedowład jednej kończyny górnej (4° wg Lovetta)	15%
	255	Niedowład jednej kończyny dolnej (3° wg Lovetta)	15%
	256	Niedowład jednej kończyny dolnej 4° wg Lovetta)	10%
	257	Izolowane porażenie/niedowład pęcherza moczowego i odbytu po uszkodzeniu rdzenia na poziomie S2-S4	15%

Uwaga: Jeśli skutki urazu nakładają się na istniejące przed urazem choroby kręgosłupa (zwrodnienie, dyskopatie, wady kręgosłupa, osteoporoza, inne przewlekłe choroby kręgosłupa) wartość przyznanego uszczerbku zostanie zmniejszona o:

20% – przy zmianach chorobowych na tym samym poziomie kręgosłupa,

40% – przy zmianach chorobowych wielomiejscowych w tym samym odcinku kręgosłupa,

60% – przy zmianach kostnych uogólnionych (np. osteoporoza).

Za pourazową uważa się przepuklinę jądra miazdżystego dokonaną (tzn. z uszkodzeniem pierścienia włóknistego) w następstwie dźwignięcia nadmiernego ciężaru, urazu bezpośredniego lub urazu komunikacyjnego. Taki mechanizm powstania przepukliny musi wynikać zarówno z opisu zdarzenia jak i z dokumentacji medycznej.

Nadmierny ciężar to dla kobiet powyżej 30 kg, a dla mężczyzn powyżej 50 kg – przy przeciętnej budowie ciała.

K	KOŃCZYNA GÓRNA		
74		Uszkodzenia łopatki	
	258	Złamanie łopatki wygojone – bez istotnych zaburzeń funkcji kończyny	5%
	259	Złamanie łopatki wygojone z niewielkim upośledzeniem funkcji	8%
	260	Złamanie łopatki wygojone z umiarkowanym przemieszczeniem i upośledzeniem funkcji	15%
	261	Złamanie łopatki wygojone z dużymi przemieszczeniami i dużym upośledzeniem funkcji kończyny	30%
75		Uszkodzenia obojczyka	
	262	Złamanie obojczyka wygojone bez istotnych zaburzeń funkcji	3%
	263	Złamanie obojczyka wygojone z niewielkim zaburzeniem ruchomości (do 1/3 normy)	5%
	264	Złamanie obojczyka wygojone z umiarkowanym zaburzeniem ruchomości (1/3 do 2/3 normy)	10%
	265	Złamanie obojczyka wygojone ze znacznym zaburzeniem ruchomości (powyżej 2/3 normy)	15%
	266	Staw rzekomy obojczyka – dodatkowo	10%
	267	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – niewielkie ograniczenie ruchów	5%
	268	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – ze znacznym ograniczeniem ruchów, zdolności dźwignia i zniekształceniem	15%
	269	Powikłania po urazie obojczyka: przewlekłe zapalenie kości, przetoki – dodatkowo	5%
76		Uszkodzenia barku	
	270	Skręcenie stawu barkowego – z zespołem bólowym i/lub dyskretną dysfunkcją	2%
	271	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego – niewielkie ograniczenie ruchomości (do 1/3 normy)	5%
	272	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego – średnie ograniczenie ruchomości (1/3-2/3 normy)	10%
	273	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego – znaczne ograniczenie ruchomości (powyżej 2/3 normy)	15%
	274	Całkowite zeszywnienie stawu barkowego: ustawienie czynnościowo korzystne	30%
	275	Całkowite zeszywnienie stawu barkowego: ustawienie czynnościowo niekorzystne	40%
	276	Powikłania po urazie barku: przewlekłe zapalenie kości, przetoki – dodatkowo	5%
	277	Utrata kończyny w barku	75%
	278	Utrata kończyny wraz z łopatką	80%

Uwaga: W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem, wysokość uszczerbku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.

77	Uszkodzenia ramienia		
	279	Złamanie trzonu kości ramiennej – wygojone bez przemieszczenia i zaburzeń funkcji	5%
	280	Złamanie kości ramiennej wygojone z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem funkcji	10%
	281	Złamanie kości ramiennej wygojone z umiarkowanym przemieszczeniem i zaburzeniem funkcji	15%
	282	Złamanie kości ramiennej wygojone ze znacznym przemieszczeniem i zaburzeniem funkcji	20%
	283	Powikłania po złamaniu kości ramiennej: przewlekłe zapalenie kości, przetoki, brak zrostu – dodatkowo	10%
	284	Uszkodzenie mięśni, ścięgien i ich przyczepów, naczyń ramienia – z niewielkim upośledzeniem funkcji	5%
	285	Uszkodzenie mięśni, ścięgien i ich przyczepów, naczyń ramienia – z umiarkowanym upośledzeniem funkcji	8%
	286	Uszkodzenie mięśni, ścięgien i ich przyczepów, naczyń ramienia – ze znacznym upośledzeniem funkcji	15%

Punkt	Kod uszkodzku	Nazwa uszkodzku na zdrowiu	Procent uszkodzku
	287	Utrata kończyny w obrębie ramienia	70%
78		Uszkodzenia stawu łokciowego	
	288	Skręcenie, stłuczenie stawu łokciowego z niewielkim zniekształceniem i/lub przewlekłym zespołem bólowym	2%
	289	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej, zwichnięcie stawu – wygojone z ograniczeniem ruchomości stawu do 1/3 normy	5%
	290	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej, zwichnięcie stawu – wygojone z ograniczeniem ruchomości w zakresie 1/3 - 2/3 normy	10%
	291	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego i głowy kości promieniowej, zwichnięcie stawu – wygojone z ograniczeniem ruchomości powyżej 2/3 normy	20%
	292	Całkowite zeszywnienie stawu łokciowego w wyniku jego złamań	30%
	293	Powikłania po złamaniu w stawie łokciowym: przewlekły stan zapalny, przetoki – dodatkowo	5%
	294	Utrata kończyny na wysokości stawu łokciowego	65%

Uwaga: W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem, wysokość uszkodzku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.

79		Uszkodzenia przedramienia	
	295	Złamanie dalszych nasad kości przedramienia ograniczające ruchomość nadgarstka do 1/3 normy	5%
	296	Złamanie dalszych nasad kości przedramienia ograniczające ruchomość nadgarstka w zakresie 1/3 – 2/3 normy	10%
	297	Złamanie dalszych nasad kości przedramienia ograniczające ruchomość nadgarstka powyżej 2/3 normy	20%
	298	Złamanie trzonu jednej lub obu kości przedramienia z niewielkim zaburzeniem funkcji	5%
	299	Złamanie trzonu jednej lub obu kości przedramienia z umiarkowanymi zaburzeniami funkcji	12%
	300	Złamanie trzonu jednej lub obu kości przedramienia wygojone z dużymi zaburzeniami funkcji	25%
	301	Izolowane uszkodzenie mięśni, ścięgien, naczyń w obrębie przedramienia z upośledzeniem funkcji	10%
	302	Powikłania po urazie przedramienia: przewlekły stan zapalny kości, przetoki, ubytek tkanki kostnej, zmiany troficzne, staw rzekomy – dodatkowo	5%
	303	Utrata kończyny w obrębie przedramienia	60%
80		Uszkodzenia nadgarstka	
	304	Skręcenie, stłuczenie stawu nadgarstkowego z niewielkim zniekształceniem i/lub przewlekłym zespołem bólowym	2%
	305	Złamania, zwichnięcia kości nadgarstka – z ograniczeniem ruchomości do 1/3 zakresu normy	5%
	306	Złamania, zwichnięcia kości nadgarstka – z ograniczeniem ruchomości od 1/3 do 2/3 zakresu normy	10%
	307	Złamania, zwichnięcia kości nadgarstka – z ograniczeniem ruchomości powyżej 2/3 zakresu normy	20%
	308	Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka w wyniku złamań stawu	30%
	309	Powikłania po uszkodzeniu nadgarstka: przewlekły stan zapalny kości, przetoki, ubytek tkanki kostnej, zmiany troficzne, zespół cieśni nadgarstka – dodatkowo	5%
	310	Utrata ręki w nadgarstku	55%

Uwaga: W przypadku współistniejących uszkodzeń nerwów, przy ocenie stopnia uszkodzku z pozycji 271-308 dodatkowo uwzględnia się połowę wartości uszkodzku przewidzianej za uszkodzenie nerwów całkowite lub częściowe w pkt. 14.

Uwaga: Maksymalna wartość uszkodzku za uszkodzenia kończyny górnej nie może przekraczać wartości uszkodzku za jej utratę na odpowiedniej wysokości. W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem, wysokość uszkodzku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.

81		Uszkodzenia śródreżca, kciuka	
	311	Uszkodzenie ścięgien śródreżca lub kciuka z niewielkim upośledzeniem ruchomości palca	3%
	312	Uszkodzenie ścięgien śródreżca lub kciuka z umiarkowanym upośledzeniem ruchomości palca	6%
	313	Uszkodzenie ścięgien śródreżca lub kciuka ze znacznym upośledzeniem ruchomości palca	10%
	314	Złamanie II, III, IV lub V kości śródreżca po wygojeniu: nieprzemieszczone i/lub bez ograniczenia ruchomości palców	2%
	315	Złamanie II, III, IV lub V kości śródreżca po wygojeniu: przemieszczone i/lub z ograniczeniem ruchomości palców	4%
	316	Wykręcenie w stawie śródreżczno – paliczkowym lub międzypaliczkowym kciuka z ograniczeniem ruchomości	3%
	317	Złamania i zwichnięcia I kości śródreżca – bez przemieszczenia i/lub ograniczenia ruchomości kciuka	3%
	318	Złamania i zwichnięcia I kości śródreżca – z przemieszczeniem utrwalonym i/lub z ograniczeniem ruchomości kciuka	5%
	319	Złamanie jednego paliczka kciuka: nieprzemieszczone, bez zaburzeń ruchomości	3%
	320	Złamanie jednego paliczka kciuka: trwale przemieszczone i/lub z ograniczeniem ruchomości	5%
	321	Utrata opuszki kciuka, trwała utrata płytki paznokciowej, powikłania neurologiczne lub naczyniowe	2%
	322	Utrata paliczka paznokciowego kciuka	6%
	323	Utrata paliczka paznokciowego z 1/3 paliczka podstawowego kciuka	10%
	324	Utrata obu paliczków lub bezużyteczność kciuka	20%
	325	Utrata obu paliczków kciuka z kością śródreżca	25%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
Uwaga: O stopniu zaburzeń czynności kciuka decyduje zdolność odwodzenia, przeciwstawiania i chwytu. Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia kciuka wynosi 20%.			
82		Uszkodzenia palca wskazującego	
	326	Złamanie jednego paliczka palca wskazującego wygojone bez przemieszczenia i bez trwałych zaburzeń ruchomości – za każdy paliczek	1,5%
	327	Złamanie jednego paliczka palca wskazującego wygojone z przemieszczeniem i trwałym ograniczeniem ruchomości – za każdy paliczek	3%
	328	Wykręcenie palca wskazującego – z ograniczeniem ruchomości	2%
	329	Utrata opuszki i/lub płytki paznokciowej palca wskazującego	2%
	330	Utrata paliczka palca wskazującego – za każdy paliczek	5%
	331	Utrata palca wskazującego z kością śródreżca	20%
	332	Niewielkie ograniczenie funkcji palca wskazującego spowodowane uszkodzeniem ścięgien	3%
	333	Umiarkowane ograniczenie funkcji palca wskazującego spowodowane uszkodzeniem ścięgien	6%
	334	Znaczne ograniczenie funkcji palca wskazującego spowodowane uszkodzeniem ścięgien	10%
	335	Powikłania neurologiczne, naczyniowe po uszkodzeniu palca wskazującego – dodatkowo	3%
	336	Bezużyteczność palca wskazującego	15%
Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia palca wskazującego wynosi 15%			
83		Uszkodzenia palca III, IV, V	
	337	Utrata paliczka palca III, IV, V za każdy paliczek	3%
	338	Utrata palców III, IV lub V z kością śródreżca	12%
	339	Złamanie paliczka palca III, IV, V – za każdy paliczek	2%
	340	Wykręcenia, uszkodzenia ścięgien, zmiany nerwowe palca III, IV, V z niewielkim ograniczeniem ruchomości palca	1,5%
	341	Wykręcenia, uszkodzenia ścięgien, zmiany nerwowe palca III, IV, V z umiarkowanym ograniczeniem ruchomości palca	3%
	342	Wykręcenia, uszkodzenia ścięgien, zmiany nerwowe palca III, IV, V ze znacznym ograniczeniem ruchomości palca	5%
	343	Bezużyteczność palca granicząca z utratą – za każdy palec	10%
Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia palca III, IV, V wynosi 10% za każdy palec. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z utratą użyteczności ręki nie mogą przekraczać 55%.			
L	MIEDNICA		
84		Pourazowe utrwalone rozejście się spojenia łonowego i/lub zwichnięcie stawu krzyżowo-biodrowego	
	344	Uszkodzenia niewielkiego stopnia – bez zaburzeń chodu	5%
	345	Uszkodzenia umiarkowanego stopnia – z zespołem bólowym i niewielkimi zaburzeniami chodu	10%
	346	Uszkodzenia znacznego stopnia – ze skróceniem kończyny ponad 3 cm i dużymi zaburzeniami chodu	25%
85		Złamania, zwichnięcia miednicy jedno- lub wielomiejscowe	
	347	Złamanie kości łonowej, kulszowej: jednostronne	5%
	348	Złamanie w odcinku przednim i tylnym miednicy (typ Malgaigne'a) – bez zaburzeń chodu i statyki	10%
	349	Złamanie w odcinku przednim i tylnym miednicy (typ Malgaigne'a) – z zaburzeniami chodu i statyki	20%
	350	Złamanie izolowane – talerz biodrowy, kolec biodrowy, guz kulszowy	5%
	351	Złamanie panewki stawu biodrowego lub zwichnięcie I° z niewielkim ograniczeniem funkcji	10%
	352	Złamanie panewki stawu biodrowego lub zwichnięcie II° ze średnim ograniczeniem funkcji	15%
	353	Złamanie panewki stawu biodrowego lub zwichnięcie III° z dużym ograniczeniem funkcji	30%
M	KOŃCZYNA DOLNA		
86		Uszkodzenia biodra	
	354	Ograniczenie ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich do 1/3 zakresu normy	5%
	355	Ograniczenie ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich w zakresie 1/3-2/3 normy	10%
	356	Ograniczenie ruchów w stawie biodrowym w następstwie uszkodzeń tkanek miękkich powyżej 2/3 zakresu normy	30%
	357	Całkowite zeszywnienie stawu biodrowego	50%
	358	Zwichnięcia, złamania bliższej nasady kości udowej, szyjki, przezkrętarzowe, podkrętarzowe, krętarzy – wygojone ze zmianami niewielkiego stopnia (deficyt ruchów do 1/3 zakresu normy, skrócenie kończyny do 2 cm, niewielkie zniekształcenie/przemieszczenie)	10%
	359	Zwichnięcia, złamania bliższej nasady kości udowej, szyjki, przezkrętarzowe, podkrętarzowe, krętarzy – wygojone ze zmianami średniego stopnia (deficyt ruchów od 1/3 do 2/3 zakresu normy, skrócenie od 2 do 4 cm, umiarkowane zniekształcenie/przemieszczenie)	20%
	360	Zwichnięcia, złamania bliższej nasady kości udowej, szyjki, przezkrętarzowe, podkrętarzowe, krętarzy – wygojone ze zmianami dużego stopnia (deficyt ruchów powyżej 2/3 zakresu normy, skrócenie powyżej 4 cm, duże przemieszczenie/zniekształcenie, przewlekłe zapalenie kości, przetoki)	40%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
	361	Następstwa urazów stawu biodrowego leczone protezoplastyką z ograniczeniem ruchomości umiarkowanym	20%
	362	Następstwa urazów stawu biodrowego leczone protezoplastyką z ograniczeniem ruchomości znacznym	40%
	363	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej	80%
Uwaga: W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem – wysokość uszczerbku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.			
87		Uszkodzenia uda	
	364	Złamanie kości udowej – z niewielkimi zmianami	7%
	365	Złamanie kości udowej – ze skróceniem kończyny od 3 cm do 6 cm, umiarkowanym upośledzeniem chodu	15%
	366	Złamanie kości udowej – z ograniczeniem ruchów w stawach sąsiednich – z ciężkimi zmianami, zapaleniem kości, przetokami, skróceniem kończyny ponad 6 cm, znacznym upośledzeniem chodu	30%
	367	Utrwalone ubytki kości udowej, stawy rzekome, zapalenie kości, przetoki uniemożliwiające obciążanie kończyny	50%
	368	Izolowane uszkodzenia tkanek miękkich uda zaburzające funkcje kończyny w stopniu niewielkim	2%
	369	Izolowane uszkodzenia tkanek miękkich uda zaburzające funkcje kończyny w stopniu umiarkowanym	5%
	370	Izolowane uszkodzenia tkanek miękkich uda zaburzające funkcje kończyny w stopniu znacznym	10%
	371	Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe, zmiany troficzne uda- z trwałymi zaburzeniami funkcji	12%
	372	Utrata kończyny na poziomie 1/3 bliższej	70%
Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia uda wynosi 70%.			
88		Uszkodzenia kolana	
	373	Izolowane złamanie i/lub zwichnięcie rzepki, bez ograniczeń ruchomości stawu	2%
	374	Złamanie nasad kości i rzepki tworzących staw kolanowy – małe koślawości, szpotawości, ograniczenie ruchów do 1/3 zakresu normy	5%
	375	Złamanie nasad kości i rzepki tworzących staw kolanowy – średnie koślawości, szpotawości, ograniczenie ruchów od 1/3 do 2/3 zakresu normy	10%
	376	Złamanie nasad kości i rzepki tworzących staw kolanowy – duże koślawości, szpotawości, ograniczenie ruchów powyżej 2/3 zakresu normy	20%
	377	Pełne zeszczywnienie stawu kolanowego w następstwie złamań nasad tworzących staw kolanowy	30%
	378	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-torebkowego – niestabilność jednopłaszczyznowa I°	5%
	379	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-torebkowego – jednopłaszczyznowa II° lub dwupłaszczyznowa I°	10%
	380	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-torebkowego – niestabilność jednopłaszczyznowa III° lub dwupłaszczyznowa niestabilność II°	15%
	381	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-torebkowego – niestabilność wielopłaszczyznowa II° lub III°	20%
	382	Inne skutki urazów stawu kolanowego – uszkodzenia łąkotec, nawracające stany zapalne, chondromalacja – w zależności od stopnia uszkodzenia	1%-5%
	383	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	60%
Uwaga: W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem, wysokość uszczerbku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.			
89		Uszkodzenia podudzia	
	384	Złamanie kości podudzia – wygojone bez przemieszczeń i zniekształceń, z ograniczeniem ruchomości w stopniu niewielkim	5%
	385	Złamanie kości podudzia – z przemieszczeniami, zniekształceniami, ze skróceniem kończyny do 3 cm, ograniczeniem ruchomości w stopniu umiarkowanym	10%
	386	Złamanie kości podudzia – z przemieszczeniami, zniekształceniami, ze skróceniem kończyny od 3 cm do 6 cm, z ograniczeniem ruchomości w stopniu znacznym	20%
	387	Złamanie kości podudzia – z przemieszczeniami, zniekształceniami, zmianami wtórnymi – ze skróceniem kończyny powyżej 6 cm, z dużym upośledzeniem chodu	30%
	388	Izolowane złamanie strzałki bez kostki bocznej	3%
	389	Zakrzepica żył głębokich wklajająca gojenie urazów podudzia	5%
	390	Uszkodzenie tkanek miękkich, ścięgna Achillesa, innych ścięgien podudzia– z niewielkim ograniczeniem ruchomości stopy	5%
	391	Uszkodzenie tkanek miękkich, ścięgna Achillesa, innych ścięgien podudzia – ze średnim ograniczeniem ruchomości stopy	10%
	392	Uszkodzenie tkanek miękkich, ścięgna Achillesa, innych ścięgien podudzia– ze znacznym ograniczeniem ruchomości stopy	20%
	393	Utrata podudzia	50%
Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia podudzia wynosi 70%.			
90		Uszkodzenia stopy i stawów skokowych	
	394	Skręcenie stawu skokowego – z przewlekłym, niewielkim obrzękiem i/lub dyskretną dysfunkcją	2%
	395	Uszkodzenie stawu skokowego w następstwie wykręceń, zwichnięć, złamań kości, zranień, blizn – z niewielkim ograniczeniem ruchomości	5%

Punkt	Kod uszczerbku	Nazwa uszczerbku na zdrowiu	Procent uszczerbku
	396	Uszkodzenie stawu skokowego w następstwie wykręceń, zwichnięć, złamań kości, zranień, blizn – ze średnim ograniczeniem ruchomości	10%
	397	Uszkodzenia stawu skokowego w następstwie złamania kości tworzących staw, wykręceń, zwichnięć, zranień, ciał obcych i blizn ze znacznym ograniczeniem ruchomości	20%
	398	Powikłania po uszkodzeniu stawu skokowego: zapalenie kości, stawów, przetoki, martwica aseptyczna, zmiany neurologiczne - dodatkowo	5%
	399	Złamanie kości piętowej lub skokowej bez przemieszczeń – wygojone bez istotnych zaburzeń funkcji	3%
	400	Złamanie kości piętowej, skokowej lub kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniem, ograniczeniem ruchomości - niewielkiego stopnia	5%
	401	Złamanie kości piętowej, skokowej lub kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniem, ograniczeniem ruchomości – średniego stopnia	10%
	402	Złamanie kości piętowej, skokowej lub kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniem, ograniczeniem ruchomości – znacznego stopnia	20%
	403	Złamanie jednej kości śródstopia – wygojone bez przemieszczeń	3%
	404	Złamanie jednej kości śródstopia – wygojone z przemieszczeniami i/lub zaburzeniami funkcji	5%
	405	Inne trwałe zmiany dynamiki stopy (bez stawu skokowego) – w następstwie skręceń, uszkodzeń ścięgien, nerwów, naczyń	1-5%
	406	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia	25%
	407	Utrata kości piętowej lub skokowej w całości	30%
	408	Utrata stopy w całości	40%

Uwaga: Maksymalna wysokość uszczerbku z tytułu uszkodzenia stopy wynosi 40%. W przypadku nałożenia się następstw urazu na uszkodzenie stawu o charakterze chorobowym lub skutki urazu przed ubezpieczeniem, wysokość uszczerbku zostanie zmniejszona do połowy nominalnej wartości.

91	Uszkodzenia palców stopy		
	409	Złamanie jednego paliczka, utrata opuszki, trwała utrata płytki paznokciowej palucha	1%
	410	Utrata paliczka paznokciowego palucha	3%
	411	Utrata całego palucha	7%
	412	Utrata palucha wraz z kością śródstopia	15%
	413	Inne trwałe zaburzenia funkcji palucha w następstwie uszkodzeń ścięgien, nerwów, naczyń	1-6%
	414	Trwała utrata płytki paznokciowej palców II-V – za jeden palec	0,5%
	415	Złamania, niewielkie trwałe uszkodzenia, częściowa utrata palców od II do V – za jeden palec	1%
	416	Znaczne trwałe uszkodzenia i całkowita utrata palców od II do V – za jeden palec	2%
	417	Utrata jednego z palców II-V z kością śródstopia – za każdy palec	8%

N SKÓRA

92	Blizny		
	418	Blizny skóry od 3 cm do 10 cm długości, z wyłączeniem blizn pooperacyjnych	1%
	419	Blizny skóry powyżej 10 cm długości, z wyłączeniem blizn pooperacyjnych	5%

Uwaga: Ocenie podlegają wyłącznie blizny będące bezpośrednim następstwem urazu. Blizny pooperacyjne oceniane są razem ze skutkami urazu w ramach pozycji Tabeli właściwych dla tych następstw.

93	Następstwa oparzeń skóry powyżej stopnia IIa		
	420	Następstwa oparzeń skóry owłosionej głowy za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	3%
	421	Następstwa oparzeń skóry twarzy za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	5%
	422	Następstwa oparzeń skóry szyi za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	2%
	423	Następstwa oparzeń skóry klatki piersiowej, brzucha, pośladków za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	1%
	424	Następstwa oparzeń kończyn górnych (bez rąk) i kończyn dolnych za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	1%
	425	Następstwa oparzeń rąk za każdy 1% powierzchni ciała (TBSA)	3%

Uwaga: Ocenie z pozycji 420-425 podlegają wyłącznie skutki oparzeń w stopniu wyższym niż IIa. Trwałe zaburzenia funkcji narządów lub kończyn w wyniku oparzenia należy oceniać według odpowiednich pozycji Tabeli, najwcześniej po upływie 6 miesięcy od daty zdarzenia.

O	SKUTKI NAGŁEGO DZIAŁANIA CZYNNIKÓW CHEMICZNYCH, FIZYCZNYCH, BIOLOGICZNYCH		
94	Skutki nagłego działania czynników chemicznych, fizycznych lub biologicznych		
	426	Skutki nagłego działania czynników chemicznych, fizycznych lub biologicznych (z utratą przytomności, reakcją anafilaktyczną, koniecznością hospitalizacji)	5%

Uwaga: Trwałe zaburzenia funkcji narządów lub układów w wyniku działania czynników chemicznych, fizycznych lub biologicznych należy oceniać według odpowiednich pozycji Tabeli najwcześniej po upływie 6 miesięcy od daty zdarzenia.

ZAŁĄCZNIK NR 3 - TABELA POWAŻNYCH ZACHOROWAŃ

- 1. amputacja kończyn** – pourazowa utrata kończyny w miejscu wypadku lub zabieg operacyjny polegający na odjęciu kończyny wskutek choroby lub wypadku – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – musi dotyczyć jednocześnie co najmniej dwóch kończyn: na poziomie stawu skokowego lub powyżej w przypadku kończyny dolnej, na poziomie nadgarstków lub powyżej w przypadku kończyny górnej;
- 2. bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych** – ostre bakteryjne zakażenie centralnego układu nerwowego, powodujące zaburzenia funkcji mózgu – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzone przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie wystąpienia trwałych ubytków neurologicznych utrzymujących się dłużej niż 3 (trzy) miesiące od daty początku choroby oraz na podstawie wyniku badania ogólnego płynu mózgowo-rdzeniowego i dodatniego wyniku posiewu płynu mózgowo-rdzeniowego;
- 3. choroba Alzheimera** – samoistna, przewlekła i postępująca degeneracyjna choroba ośrodkowego układu nerwowego, prowadząca do trwałego otępienia, zaniku pamięci oraz zaburzeń intelektualnych – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie odpowiednich testów klinicznych i kwestionariuszy potwierdzających istnienie trwałych zaburzeń poznawczych (zapamiętywanie, rozumowanie oraz myślenie abstrakcyjne), w stadium powodującym trwałą utratę możliwości samodzielnej egzystencji ¹⁾. Przypadki otępienia, czy innych uszkodzeń mózgu, do powstania których doszło w wyniku chorób, w tym zaburzeń psychicznych, AIDS lub nadużywania alkoholu oraz narkotyków, nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 4. choroba Creutzfeldta-Jacoba** – postępująca nieuleczalna choroba układu nerwowego prowadząca do zwyrodnienia gąbczastej tkanki mózgowej, powodująca szybko postępujące otępienie oraz zaburzenia funkcji ruchu – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie standardów medycznych obowiązujących w chwili jej rozpoznawania, w tym w oparciu o wyniki badań EEG i badań obrazowych, w stadium powodującym trwałą utratę możliwości samodzielnej egzystencji ¹⁾;
- 5. choroba Leśniowskiego-Crohna** – nieswoista zapalna choroba jelita o przewlekłym przebiegu, prowadząca do wytworzenia przetoki, zwężenia lub perforacji jelita – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – wymagająca w trakcie leczenia wykonania częściowej resekcji jelita cienkiego podczas co najmniej dwóch operacji przeprowadzonych podczas odrębnych hospitalizacji; rozpoznanie musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę na podstawie badania histopatologicznego;
- 6. choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne)** – postępująca choroba zwyrodnieniowa układu nerwowego, prowadząca do niszczenia komórek rogów przednich rdzenia kręgowego, jąder nerwów czaszkowych rdzenia przedłużonego oraz neuronów drogi piramidowej – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie standardów medycznych obowiązujących w chwili jej rozpoznawania oraz wystąpienia trwałych ubytków neurologicznych, prowadzących do zaburzeń motoryki, istniejących nieprzerwanie przez okres minimum 3 (trzech) miesięcy;
- 7. choroba Parkinsona** – postępująca choroba zwyrodnieniowa ośrodkowego układu nerwowego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie wystąpienia trwałych ubytków neurologicznych, w stadium powodującym trwałą utratę możliwości samodzielnej egzystencji ¹⁾, przy równoczesnym potwierdzeniu na podstawie obiektywnych objawów, że choroba ma charakter postępujący i nie poddaje się leczeniu farmakologicznemu. Przypadki zespołu Parkinsona wywołanego przez czynniki toksyczne lub spowodowane nadużywaniem leków lub alkoholu nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 8. ciężka sepsa (posocznica)** – zespół ogólnoustrojowej reakcji zapalnej spowodowany zakażeniem bakteryjnym, wirusowym lub grzybiczym rozprzestrzeniającym się drogą krwionośną – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – powodujący niedociśnienie o wartościach skurczowych poniżej 90 mm Hg i prowadzący do niewydolności narządowej co najmniej dwóch narządów i układów spośród takich jak: ośrodkowy układ nerwowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ krwiotwórczy, nerki, wątroba. Przypadki wstrząsu septycznego w przebiegu ciężkiej sepsy stanowią poważne zachorowanie w rozumieniu niniejszej definicji. Rozpoznanie musi znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w dokumentacji medycznej szpitala prowadzącego leczenie na Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej dożylnym podawaniem antybiotyków i preparatów podwyższających ciśnienie tętnicze. Obecności drobnoustrojów (bakterii, wirusów lub grzybów) we krwi bez współistnienia zespołu ogólnoustrojowej reakcji zapalnej nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 9. dystrofia mięśniowa** – choroba mięśni o charakterze zwyrodnieniowym powodująca postępujący zanik mięśni, prowadząca do trwałych zaburzeń ich funkcji – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie standardów medycznych obowiązujących w chwili jej rozpoznawania oraz wyników biopsji mięśnia i elektromiografii (EMG), w stadium powodującym trwałą utratę możliwości samodzielnej egzystencji ¹⁾;
- 10. gruźlica** – zakażenie prątkiem gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*) – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – będące w stadium aktywnej choroby z zajęciem płuc i co najmniej jednej spośród wymienionych struktur pozapłucnych: opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo-płciowego, kości, stawów, opon mózgowo-rdzeniowych lub mózgu, rozpoznane przez lekarza specjalistę na podstawie objawów charakterystycznych dla aktywnej choroby, badań obrazowych i bakteriologicznych oraz wymagające hospitalizacji w celu przeprowadzenia diagnostyki i rozpoczęcia leczenia przeciwprątkowego. Pozytywny wynik skórnej próby tuberkulinowej nie stanowi poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji, nawet jeśli na jego podstawie rozpoczęto leczenie przeciwprątkowe. Nie stanowi też poważnego zachorowania bezobjawowa, nieaktywna gruźlica płuc, ujawniona jedynie w badaniu radiologicznym klatki piersiowej;
- 11. łagodny nowotwór mózgu** – wewnątrzczaszkowy guz mózgu, opon mózgowych lub nerwów czaszkowych o charakterze niezłośliwym – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – zagrażający życiu, wymagający usunięcia neurochirurgicznego lub w przypadku zaniechania operacji, powodujący trwały ubytek neurologiczny przez okres co najmniej 3 (trzech) miesięcy. Napady padaczkowe nie stanowią trwałego ubytku neurologicznego w rozumieniu niniejszej definicji. Istnienie guza musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę neurologa lub lekarza specjalistę neurochirurga badaniami obrazowymi, takimi jak tomografia komputerowa (CT) lub rezonans magnetyczny (MRI). Torbiele, ziarniniaki, patologie tętniczych i żylnych naczyń mózgowych, krwiaki, ropnie, zmiany w obrębie rdzenia kręgowego oraz guzy przysadki o średnicy poniżej 10 mm, nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 12. niedokrwistość aplastyczna (aplazja szpiku)** – przewlekła, nieodwracalna niewydolność szpiku kostnego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – przebiegająca ze zmniejszeniem ilości komórek szpiku kostnego poniżej 25 proc. (dwadzieścia pięć procent), potwierdzona przez lekarza specjalistę hematologa na podstawie występowania minimum dwóch spośród trzech podanych niżej nieprawidłowości w badaniach laboratoryjnych krwi:
  - a) całkowita liczba granulocytów poniżej 500/mm³,
  - b) liczba płytek krwi poniżej 20 000/mm³,
  - c) liczba retykulocytów poniżej 20 000/mm³.Ubezpieczony musi być leczony przez okres 3 (trzech) kolejnych miesięcy przetaczaniami preparatów krwiopochodnych lub preparatami stymulującymi czynność szpiku kostnego lub otrzymywać leczenie immunosupresyjne lub u ubezpieczonego został wykonany przeszczep szpiku kostnego lub przeszczep komórek macierzystych krwi. Przejściowe lub odwracalne postaci niedokrwistości aplastycznej nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 13. niewydolność nerek** – schyłkowe stadium choroby nerek, wyrażające się całkowitym, nieodwracalnym i nie rokującym poprawy upośledzeniem czynności obu nerek – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – z towarzyszącymi bezwzględny wskazaniami do rozpoczęcia przewlekłej dializoterapii, przy czym fakt rozpoczęcia dializoterapii oraz konieczność jej stosowania muszą być potwierdzone przez lekarza specjalistę nefrologa. Ostra niewydolność nerek wymagająca okresowej dializoterapii nie stanowi poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- 14. nowotwór złośliwy** – guz o charakterze złośliwym charakteryzujący się niekontrolowanym wzrostem i rozprzestrzenianiem komórek nowotworowych, powodujący naciekanie i niszczenie prawidłowych tkanek – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – do nowotworów złośliwych, oprócz nowotworów scharakteryzowanych powyżej, zalicza się także białaczki, chłoniaki złośliwe i ziarniaki złośliwe (chorobę Hodgkina), rozpoznanie musi zostać postawione na podstawie wyniku badania histopatologicznego i być potwierdzone przez lekarza specjalistę, nowotwór złośliwy musi wymagać leczenia chirurgicznego, radioterapii lub chemioterapii. Nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji:
  - a) wszelkie zmiany opisane histopatologicznie jako łagodne, przedrakowe, o niskim potencjale złośliwości i nieinwazyjne; w tym carcinoma in situ (Tis) oraz Ta według klasyfikacji AJCC (American Journal of Critical Care, Seventh Edition TNM Classification),
  - b) wszystkie nowotwory skóry poza czerniakiem złośliwym w stopniu zaawansowania wyższym niż T1aN0M0 według klasyfikacji AJCC,
  - c) nowotwory gruczołu krokowego w stopniu zaawansowania mniejszym lub równym 6 wg sumy Gleasona lub opisane jako T1N0M0 według klasyfikacji AJCC,

- d) nowotwory tarczycy o średnicy mniejszej niż 2 cm i opisane jako T1N0M0 według klasyfikacji AJCC,
- e) wszelkie nowotwory współistniejące z infekcją HIV, w tym także (ale nie wyłącznie) chłoniaki i mięsaki Kaposiego;
15. **operacja aorty** – operacja chirurgiczna tętniaka, zwężenia lub rozwarstwienia aorty wykonana drogą laparotomii lub torakotomii – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – polegająca na usunięciu patologicznie zmienionej części aorty lub zastąpieniu jej grafem, przy czym za aortę uważa się aortę piersiową i brzuszłą, z wykluczeniem jej odgałęzień. Operacje wykonane przy użyciu metod chirurgicznych stosujących mikrochirurgię i techniki śródnaczyniowe, w tym przezskórne operacje naprawcze polegające na wprowadzeniu stentu do aorty nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
16. **operacja mózgu** – operacja neurochirurgiczna mózgu – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – wykonana w znieczuleniu ogólnym z dostępu przez kraniotomię lub trepanopunkcję, na podstawie wskazań ustalonych przez lekarza specjalistę neurochirurga. Operacje mózgu wykonywane z powodu urazów nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
17. **operacja tętnicy płucnej** – operacja chirurgiczna wymagająca wykonania sternotomii (otwarcia klatki piersiowej z przecięciem mostka) – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – polegająca na wycięciu tętnicy płucnej i zastąpieniu jej przeszczepem naczyniowym, przeprowadzona na podstawie wskazań ustalonych przez lekarza specjalistę kardiologa lub lekarza specjalistę kardiochirurga;
18. **operacja zastawek serca** – operacja kardiochirurgiczna przeprowadzona na otwartym sercu lub bez otwierania serca – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – polegająca na wymianie lub naprawie chorobowo zmienionej jednej lub więcej zastawek serca, w tym również wykonana przy użyciu metod chirurgicznych stosujących mikrochirurgię i techniki śródnaczyniowe, takich jak przezskórna operacja naprawcza zastawek serca, przy czym konieczność operacji musi zostać potwierdzona przez lekarza specjalistę kardiologa i znajdować potwierdzenie w wynikach badań medycznych;
19. **pomostowanie aortalno-wieńcowe (bypass)** – operacja chirurgiczna z otwarciem klatki piersiowej, mająca na celu zlikwidowanie zwężenia lub niedrożności jednej lub więcej tętnic wieńcowych przez wszczepienie pomostu omijającego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – poprzedzona badaniem wykazującym istnienie zwężenia tętnicy wieńcowej, zaś jej wykonanie musi być najbardziej odpowiednim sposobem leczenia choroby potwierdzonym opinią lekarza specjalisty kardiologa. Przezskórna angioplastyka wieńcowa (PTCA), ani jakiegokolwiek inne zabiegi na tętnicach wieńcowych wykonywane od strony światła tętnicy wieńcowej i wykorzystujące techniki cewnikowania naczyń wieńcowych lub techniki laserowe nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
20. **porażenie kończyn** – całkowita, stała i nieodwracalna utrata funkcji kończyny – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – w dwóch lub więcej kończynach, spowodowana urazem lub chorobą, nie rokująca poprawy i występująca przez okres minimum 3 (trzech) miesięcy, rozpoznanie i zakres zmian musi być potwierdzony przez lekarza specjalistę neurologa. Wszystkie przypadki osłabienia siły mięśni przejawiające się w postaci niedowładów częściowych, niedowładów przejściowych (w tym będących następstwem infekcji wirusowych), niedowładów spowodowanych zaburzeniami psychicznymi lub będących skutkiem samouszkodzenia lub próby samobójczej nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
21. **postępująca twardzina układowa (sklerodermia uogólniona)** – przewlekła układowa choroba tkanki łącznej o charakterze autoimmunologicznym przebiegająca z postępującym rozlanym włóknieniem w skórze, naczyniach krwionośnych i narządach wewnętrznych – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę reumatologa lub lekarza specjalistę dermatologa na podstawie wyników biopsji i badań serologicznych oraz zajęcia procesem chorobowym serca, płuc lub nerek.
- Nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji:
- a) zlokalizowane postaci sklerodermii (w tym linijne stwardnienia powłok lub ograniczone plamy – morphea),
- b) eozynofilowe zapalenia powięzi,
- c) zespół CREST;
22. **postępujące porażenie nadjądrowe** – postępująca choroba zwyrodnieniowa układu nerwowego, prowadząca do całkowitego unieruchomienia chorego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona ostatecznie przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie standardów medycznych obowiązujących w chwili jej rozpoznawania, w tym w oparciu o wystąpienie stałych zaburzeń ruchowych, zaburzeń ruchomości gałek ocznych oraz niestabilności postawy;
23. **pourazowe uszkodzenie mózgu** – nieodwracalne uszkodzenie tkanki mózgowej – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – powstałe wskutek nieszczęśliwego wypadku, powodujące wystąpienie trwałych ubytków neurologicznych, w stadium powodującym trwałą utratę możliwości samodzielnej egzystencji¹⁾, rozpoznanie musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę neurologa w oparciu o obraz tomografii komputerowej (CT) lub rezonansu magnetycznego (MRI).
- Nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji:
- a) uszkodzenia rdzenia kręgowego,
- b) zaburzenia czynności lub uszkodzenia mózgu nie będące bezpośrednim następstwem nieszczęśliwego wypadku lub będące skutkiem jakiegokolwiek choroby, w tym występującej nagle,
- c) sytuacje, gdy do powstania nieszczęśliwego wypadku, doszło z jakiegokolwiek przyczyn związanych ze stanem zdrowia ubezpieczonego;
24. **przeszczep narządów** – zabieg operacyjny będący wynikiem nieodwracalnej, schyłkowej niewydolności narządu, będący najbardziej odpowiednim sposobem leczenia choroby, podczas którego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – ubezpieczonemu jako biorcy zostaje przeszczepione serce, płuco, wątroba, trzustka, nerka lub szpik kostny. W przypadku przeszczepu szpiku kostnego, zastosowanie komórek macierzystych krwi, po uprzedniej całkowitej ablacji (zniszczeniu) własnego szpiku biorcy, stanowi poważne zachorowanie w rozumieniu niniejszej definicji. Stanowi je również fakt zakwalifikowania na listę biorców oczekujących na przeszczep któregośkolwiek z wymienionych narządów. Przeszczepy innych narządów niż wymienione powyżej, a także przeszczepy wysp trzustkowych oraz przeszczepy wykorzystujące komórki macierzyste, poza przypadkiem opisanym powyżej, nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
25. **rozległe oparzenie** – uszkodzenie skóry powstałe w wyniku poparzenia – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – trzeciego stopnia, obejmujące co najmniej 20 proc. (dwadzieścia procent) powierzchni ciała, rozpoznanie musi być postawione przez lekarza specjalistę i określać stopień i zakres oparzenia zgodnie z obowiązującymi standardami klinicznymi;
26. **schyłkowa niewydolność oddechowa** – schyłkowe stadium choroby płuc powodujące znaczne obniżenie wydolności oddechowej – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzone przez lekarza specjalistę pulmonologa na podstawie wystąpienia łącznie wszystkich niżej wymienionych kryteriów:
- a) natężona objętość wydechu jednosekundowa (FEV1) utrzymująca się na poziomie poniżej jednego litra w 3 (trzech) kolejnych badaniach wykonanych w odstępie 1 (jednego) miesiąca,
- b) konieczność stosowania przewlekłej tlenoterapii z powodu obniżonego poziomu utlenowania krwi (hipoksemii),
- c) wynik badania gazometrycznego krwi tętnicznej potwierdzający ciśnienie parcjalne tlenu we krwi tętnicznej poniżej 55 mm Hg ($pO_2 < 55$ mm Hg),
- d) występowanie duszności spoczynkowej;
27. **schyłkowa niewydolność wątroby** – całkowita i nieodwracalna niewydolność funkcji wątroby – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – potwierdzona przez lekarza specjalistę gastroenterologa, przebiegająca z występowaniem co najmniej jednego z poniższych objawów:
- a) trwała żółtaczka,
- b) wodobrzusze niepoddające się leczeniu,
- c) encefalopatia wrotna,
- d) żylaki przełyku.
- Niewydolność wątroby będąca skutkiem nadużywania leków, narkotyków lub alkoholu nie stanowi poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
28. **stwardnienie rozsiane** – choroba ośrodkowego układu nerwowego (mózgu lub rdzenia kręgowego) wywołana procesami zapalnymi i demielinizacyjnymi – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – przejawiająca się zespołem mnogich ubytków neurologicznych utrzymujących się przez co najmniej 6 (sześć) miesięcy, potwierdzona ostatecznym rozpoznaniem postawionym przez lekarza specjalistę neurologa oraz poprzedzona więcej niż jednym epizodem zaburzeń neurologicznych, stanowiących dowolną kombinację uszkodzenia nerwu wzrokowego, pnia mózgu, rdzenia kręgowego, zaburzeń koordynacji lub zaburzeń czucia;
29. **śpiączka** – stan utraty przytomności z brakiem reakcji na bodźce zewnętrzne oraz potrzeby fizjologiczne, trwający w sposób ciągły – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – wymagający przez okres co najmniej 96 (dziewięćdziesięciu sześciu) godzin intubacji i mechanicznej wentylacji dla podtrzymania życia, którego skutkiem musi być dodatkowo zaistnienie potwierdzonego przez lekarza specjalistę neurologa trwałego ubytku neurologicznego, nie rokującego możliwości poprawy. Śpiączka farmakologiczna oraz śpiączka wynikająca ze spożycia alkoholu

- lub innych substancji odurzających nie stanowi poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
30. **tężec** – ostra choroba zakaźna wywołana neurotoksyną produkowaną przez laseczkę tężca (*Clostridium tetani*) – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – wymagająca leczenia w warunkach szpitalnych w postaci dożylniej antybiotykoterapii oraz surowicy przeciw-tężcowej, stwierdzona przez lekarza specjalistę na podstawie wystąpienia jednego z następujących objawów:
- bolesne skurcze mięśniowe mięśni żuchwy lub karku (tzw. szczękocisk lub uśmiech sardoniczny),
  - bolesne skurcze mięśni tułowia,
  - uogólnione skurcze
- oraz objawów klinicznych takich jak: nadpobudliwość, drażliwość, niepokój, gorączka, potliwość, tachykardia, arytmia, labilne ciśnienie tętnicze. Rozpoznanie kliniczne musi być potwierdzone przez izolację laseczek tężca z miejsc zakażenia lub przez wykazanie obecności toksyny tężcowej w surowicy krwi;
31. **toczeń trzewny układowy (SLE)** – choroba autoimmunologiczna przebiegająca z typowymi zmianami skórными, nadwrażliwością na słońce, dolegliwościami ze strony stawów i zaburzeniami immunologicznymi – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona ostatecznie przez lekarza specjalistę na podstawie standardów medycznych obowiązujących w chwili jej rozpoznawania, obejmujących odchylenia w wynikach badań hematologicznych, immunologicznych oraz obecności przeciwciał przeciwjądrowych w surowicy krwi, a także stwierdzenia zmian w ośrodkowym układzie nerwowym lub niewydolności nerek przejawiających się:
- stałymi zaburzeniami neurologicznymi ze strony ośrodkowego układu nerwowego pod postacią zaburzeń motorycznych lub sensorycznych utrzymujących się przez minimum 6 (sześć) miesięcy; objawy występujące tylko okresowo, w postaci bólu głowy, zaburzeń psychicznych nie są uważane za „stałe zaburzenia neurologiczne”,
  - stałym utrzymywaniem się współczynnika przesączania kłębuszkowego (GFR) na poziomie poniżej 30 ml/minutę.
- Toczeń rumieniowaty układowy polekowy i toczeń rumieniowaty krążkowy nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
32. **udar mózgu** – martwica tkanki mózgowej wywołana przerwaniem dopływu krwi do określonego obszaru mózgowia lub krwotokiem do tkanki mózgowej – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – przy współistnieniu wszystkich niżej wymienionych okoliczności:
- nagłe wystąpienie nowych klinicznych objawów neurologicznych odpowiadających temu schorzeniu,
  - obecność ubytków neurologicznych stwierdzanych w badaniu neurologicznym przez okres co najmniej 3 (trzech) miesięcy od chwili rozpoznania schorzenia,
  - obecność nowych zmian charakterystycznych dla schorzenia w obrazie tomografii komputerowej (CT) lub rezonansu magnetycznego (MRI).
- Epizody przemijające niedokrwienia mózgu (TIA), zawał mózgu lub krwawienie śródczaszkowe spowodowane zewnętrznym urazem, wtórny krwotok do istniejących ognisk poudarowych, patologie naczyń krwionośnych powodujące zaburzenia widzenia (w tym zawał nerwu wzrokowego lub siatkówki) oraz jakiegokolwiek inne zmiany w mózgu możliwe do rozpoznania metodami obrazowymi, bez współistniejących odpowiadających tym zmianom objawów klinicznych, nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
33. **usunięcie płuca (pneumonektomia)** – operacja chirurgiczna wymagająca otwarcia klatki piersiowej – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – polegająca na usunięciu całego płuca wskutek konieczności wynikającej z choroby lub urazu. Operacje polegające na usunięciu jedynie części płuca (płata lub segmentu) nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
34. **utrata mowy** – całkowita, trwała i nieodwracalna utrata funkcji mowy – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – spowodowana nieodwracalnym uszkodzeniem krtani lub uszkodzeniem ośrodka mowy w mózgu w wyniku urazu, rozrostu guza lub choroby, utrzymująca się przez minimum 6 (sześć) kolejnych miesięcy, rozpoznanie musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę laryngologa lub lekarza specjalistę neurologa. Przypadki choroby spowodowane zaburzeniami psychicznymi nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
35. **utrata słuchu** – całkowita i nieodwracalna obustronna utrata możliwości słyszenia w zakresie wszystkich dźwięków – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – spowodowana chorobą lub wypadkiem, potwierdzona przez lekarza specjalistę laryngologa na podstawie wyniku badania audiometrycznego, zweryfikowanego badaniem audiometrii impedancyjnej. Przypadki choroby możliwe do skorygowania postępowaniem terapeutycznym, w tym aparatem słuchowym i leczeniem operacyjnym nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
36. **utrata wzroku** – całkowita, trwała i nieodwracalna utrata możliwości widzenia w obu oczach – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – spowodowana chorobą lub wypadkiem, potwierdzona przez lekarza specjalistę okulistę. Przypadki choroby możliwe do skorygowania postępowaniem terapeutycznym, w tym leczeniem chirurgicznym nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
37. **wirusowe zapalenie mózgu** – ciężka infekcja wirusowa mózgu (półkul mózgu, pnia mózgu lub móżdżku) – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – stwierdzona przez lekarza specjalistę neurologa na podstawie wystąpienia trwałych ubytków neurologicznych utrzymujących się dłużej niż 3 (trzy) miesiące od daty początku choroby. Przypadki choroby spowodowane wirusem HIV nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
38. **wrzdziejące zapalenie jelita grubego** – nieswoista zapalna choroba jelita o ciężkim przebiegu, z objawami ogólnoustrojowymi, z towarzyszącą krwawą biegunką i powikłaniami w postaci rozstrzeni jelita zagrażających pęknięciem jego ściany – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – wymagająca całkowitego chirurgicznego usunięcia jelita grubego (kolektomia totalna), rozpoznanie musi być potwierdzone przez lekarza specjalistę na podstawie badania histopatologicznego;
39. **zakażenie wirusem HIV/zespół nabytego upośledzenia odporności (AIDS) w wyniku przetoczenia krwi lub preparatów krwiopochodnych** – choroba charakteryzująca się wyniszczeniem układu immunologicznego (odpornościowego) – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – potwierdzona pozytywnym wynikiem dwóch testów: testu na przeciwciała anty-HIV (ELISA) oraz testu Western Blot lub PCR, będąca wynikiem przetoczenia krwi/preparatów krwiopochodnych, przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich warunków podanych poniżej:
- przetoczenie krwi/preparatów krwiopochodnych było niezbędne z punktu widzenia medycznego,
  - przetoczenie krwi/preparatów krwiopochodnych miało miejsce po zawarciu pierwszej umowy dodatkowej lub rozszerzeniu zakresu ubezpieczenia w kolejnej umowie dodatkowej o niniejsze poważne zachorowanie,
  - serokonwersja nastąpiła w ciągu 6 (sześciu) miesięcy od daty przetoczenia,
  - krw/preparaty krwiopochodne pochodziły z licencjonowanego ośrodka uprawnionego do przygotowywania takich preparatów (stacji krwiodawstwa), a samo przetoczenie miało miejsce w uprawnionej do tego placówce służby zdrowia,
  - ubezpieczony nie choruje na ciężką postać talasemii (*thalassaemia maior*) lub hemofilii.
- Przypadki zakażenia innymi drogami niż przetoczenie krwi/preparatów krwiopochodnych, w tym w szczególności jeśli do zakażenia doszło w następstwie kontaktów seksualnych lub dożylnego przyjmowania narkotyków, nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
40. **zawał serca** – dokonana martwica części mięśnia sercowego wywołana nagłym przerwaniem dopływu krwi do określonego obszaru mięśnia sercowego – w rozumieniu niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia – rozpoznana w oparciu o stwierdzenie wzrostu lub spadku stężenia biomarkerów sercowych we krwi (troponiny I, troponiny T lub CK-MB), z co najmniej jedną wartością przekraczającą 99. percentyl zakresu górnej granicy referencyjnej, z współistnieniem co najmniej jednego z poniższych klinicznych wykładników niedokrwienia mięśnia sercowego:
- typowe objawy schorzenia w postaci bólu w klatce piersiowej,
  - jeden z następujących objawów EKG wskazujących na świeże niedokrwienie mięśnia sercowego: nowo powstałe uniesienie lub obniżenie odcinka ST-T, odwrócenie załamka T, nowe patologiczne załamki Q lub nowo powstały blok lewej odnogi pęczka Hisa.
- Epizody dławicowego bólu w klatce piersiowej (*angina pectoris*) oraz wszelkie inne postacie ostrych incydentów wieńcowych nie stanowią poważnego zachorowania w rozumieniu niniejszej definicji;
- ¹⁾ Trwała utrata możliwości samodzielnej egzystencji – stan choroby wyrażający się niemożnością wykonywania, przez okres minimum 6 (sześć) miesięcy, przynajmniej 3 (trzech) z wymienionych poniżej czynności życia codziennego:
- kąpiel – zdolność umycia się w wannie lub pod prysznicem (w tym wejście i wyjście z wanny lub prysznicza) lub satysfakcjonujące umycie się w inny sposób,
  - ubieranie się – zdolność zakładania i zdejmowania odzieży,
  - przemieszczanie się – zdolność do przemieszczenia się z łóżka na krzesło lub wózek inwalidzki i z powrotem,
  - toaleta – zdolność do korzystania z toalety lub zdolność kontrolowania funkcji jelita i pęcherza w celu utrzymania zadawalającego poziomu higieny osobistej,
  - odżywianie się – zdolność do spożycia przygotowanego i podanego posiłku.

ZAŁĄCZNIK NR 4 – WYKAZ POSTĘPOWAŃ MEDYCZNYCH

I . POSTĘPOWANIA MEDYCZNE TYPU A

UKŁAD NERWOWY			
L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
1	5 lat/18 mies.	Zwężenie tętnicy szyjnej leczone endarterektomią	2 640 zł
2	5 lat/18 mies.	Zwężenie tętnicy szyjnej leczone stentowaniem	3 570 zł
3	5 lat	Tętniak tętnicy mózgowej leczony embolizacją (z wyłączeniem tętnicy podstawnej mózgu, tętnicy śródczaszkowej lub tętnicy kręgowej)	2 290 zł
4	5 lat	Tętniak tętnicy mózgowej leczony operacyjnie (z wyłączeniem tętnicy podstawnej, tętnicy śródczaszkowej lub tętnicy kręgowej)	3 210 zł
5	5 lat	Tętniak tętnicy podstawnej mózgu, śródczaszkowej mózgu lub kręgowej mózgu leczony operacyjnie lub metodami radiologii interwencyjnej	8 190 zł
6	5 lat	Naczyniak mózgu leczony embolizacją	2 290 zł
7	5 lat	Naczyniak mózgu leczony operacyjnie lub metodami radiologii interwencyjnej	8 190 zł
8	5 lat	Naczyniak rdzenia leczony embolizacją	3 440 zł
9	5 lat	Naczyniak rdzenia leczony operacyjnie	3 890 zł
10	5 lat	Ropień mózgu, ropniak podtwardówkowy leczone operacyjnie	2 810 zł
11	5 lat	Łagodny nowotwór śródczaszkowy leczony operacyjnie (z wyłączeniem nowotworów łagodnych przysadki)	3 210 zł
12	5 lat	Nowotwór złośliwy śródczaszkowy leczony operacyjnie (z wyłączeniem nowotworów złośliwych przysadki)	8 190 zł
13	5 lat	Guz kanału kręgowego leczony operacyjnie	3 890 zł
14	5 lat	Jamistość rdzenia kręgowego leczona operacyjnie	3 890 zł
15	5 lat	Wodogłowie nabyte leczone operacyjnie	3 440 zł

NARZĄD WZROKU			
L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
16	5 lat/5 lat	Choroba ciała szklanego leczona operacyjnie z wykonaniem witrektomii	2 340 zł

OTOLARYNGOLOGIA			
L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
17	5 lat	Nowotwór złośliwy gardła leczony operacyjnie	3 960 zł
18	5 lat	Nowotwór złośliwy krtani leczony operacyjnie	4 570 zł

UKŁAD ODDECHOWY			
L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
19	5 lat	Rozstrzenie oskrzeli leczone operacyjnie	2 000 zł
20	5 lat	Ropniak jamy opłucnej leczone operacyjnie z otwarciem klatki piersiowej	2 000 zł
21	5 lat	Ropień płuca leczone operacyjnie	2 970 zł
22	5 lat/5 lat	Nowotwór łagodny płuca leczony operacyjnie	2 810 zł
23	5 lat/5 lat	Nowotwór złośliwy płuca leczony operacyjnie	2 970 zł
24	5 lat	Nowotwór złośliwy śródpiersia leczony operacyjnie	2 970 zł
25	5 lat	Niewydolność oddechowa leczona operacyjnie przeszczepem płuca	20 000 zł

UKŁAD KRAŻENIA			
L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
26	5 lat/18 mies.	Zwężenie tętnicy wieńcowej leczone przezskórną wewnątrznaczyniową plastyką z zastosowaniem stentu (z wyjątkiem stentu uwalniającego lek)	2 310 zł
27	5 lat/18 mies.	Zwężenie tętnicy wieńcowej leczone przezskórną plastyką wewnątrznaczyniową z użyciem stentu uwalniającego lek	4 030 zł
28	5 lat/18 mies.	Niedrożność tętnicy wieńcowej leczona pomostowaniem tętnicy wieńcowej	6 340 zł

UKŁAD KRAŻENIA

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
29	5 lat	Zaburzenia rytmu serca leczone zabiegiem ablacji przeskórnej lub metodą CARTO	3 000 zł
30	5 lat	Zaburzenia rytmu serca leczone operacją wszczepienia stymulatora serca	4 290 zł
31	5 lat	Zaburzenia rytmu serca leczone operacją implantacji automatycznego wszczepialnego kardiowertera-defibrylatora	4 950 zł
32	5 lat	Operacja wymiany stymulatora serca	4 290 zł
33	5 lat/18 mies.	Niedrożność lub zwężenie naczyń tętniczych spowodowane zmianami miażdżycowymi leczone przy użyciu protezy naczyniowej lub przeskórnią plastyką wewnątrznacyniową z zastosowaniem stentu (z wyłączeniem tętnicy szyjnej i tętnicy wieńcowej)	2 390 zł
34	5 lat/18 mies.	Niedrożność lub zwężenie naczyń tętniczych spowodowane zmianami miażdżycowymi leczone operacyjnie w celu udrożnienia tętnicy (z wyłączeniem tętnicy szyjnej i tętnicy wieńcowej)	2 390 zł
35	5 lat	Tętniak aorty leczony przeskórnią plastyką wewnątrznacyniową z zastosowaniem stentu	5 120 zł
36	5 lat	Tętniak aorty, tętniak rozwarstwiający aorty leczone przy użyciu protezy naczyniowej	4 950 zł
37	5 lat	Tętniak aorty, tętniak rozwarstwiający aorty leczone operacyjnie (z wyłączeniem leczenia przy użyciu protezy naczyniowej lub przeskórnej plastyki wewnątrznacyniowej z zastosowaniem stentu)	6 490 zł
38	5 lat	Tętniak naczynia tętniczego leczony przy użyciu protezy naczyniowej (z wyłączeniem aorty i tętnicy kręgosłupowej)	3 240 zł
39	5 lat	Tętniak naczynia tętniczego leczony przeskórnią plastyką wewnątrznacyniową z zastosowaniem stentu (z wyłączeniem aorty i tętnicy kręgosłupowej)	3 300 zł
40	5 lat	Wada nabyta zastawki trójdzielnej leczona operacyjnie (z wyłączeniem operacji wymiany zastawki)	5 500 zł
41	5 lat	Wada nabyta zastawki dwudzielnej (mitralnej) leczona operacyjnie (z wyłączeniem operacji wymiany zastawki)	5 500 zł
42	5 lat	Wada nabyta zastawki dwudzielnej (mitralnej) leczona z zastosowaniem operacji wymiany zastawki	7 970 zł
43	5 lat	Wada nabyta zastawki aortalnej leczona z zastosowaniem operacji wymiany zastawki	6 600 zł
44	5 lat	Niewydolność serca leczona przeszczepem serca	20 000 zł

UKŁAD POKARMOWY

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
45	5 lat	Wrzodziejące zapalenie jelita grubego leczone operacyjnie	2 840 zł
46	5 lat	Ostre niedokrwienie jelita leczone operacyjnie	2 150 zł
47	5 lat	Choroba jelita cienkiego leczona operacyjnie bez wykonania ileostomii (z wyłączeniem ostrego niedokrwienia jelit i zrostów jelitowych oraz ich powikłań)	2 970 zł
48	5 lat	Choroba jelita cienkiego leczona operacyjnie z wykonaniem ileostomii (z wyłączeniem ostrego niedokrwienia jelit i zrostów jelitowych oraz ich powikłań)	3 550 zł
49	5 lat	Nowotwór złośliwy przełyku leczony operacyjnie	2 620 zł
50	5 lat	Nowotwór złośliwy żołądka leczony operacyjnie	2 840 zł
51	5 lat	Nowotwór złośliwy jelita grubego leczony operacyjnie bez wykonania kolostomii (z wyłączeniem nowotworu odbytniczno-odbytowego)	2 970 zł
52	5 lat	Nowotwór złośliwy jelita grubego leczony operacyjnie z wykonaniem kolostomii (z wyłączeniem nowotworu odbytniczno-odbytowego)	3 550 zł
53	5 lat	Nowotwór złośliwy odbytniczno-odbytowy leczony operacyjnie	2 840 zł
54	5 lat	Ostre zapalenie trzustki, pseudotorbiel trzustki leczone operacyjnie	3 700 zł
55	5 lat	Ropień wątroby leczony operacyjnie	2 810 zł
56	5 lat	Łagodna zmiana ogniskowa wątroby leczona operacyjnie	2 760 zł
57	5 lat	Nowotwór złośliwy wątroby leczony operacyjnie	3 700 zł
58	5 lat	Nowotwór złośliwy trzustki leczony operacyjnie	4 360 zł
59	5 lat	Nowotwór złośliwy pęcherzyka żółciowego leczony operacyjnie z jednoczesnym wytworzeniem zespolenia	2 550 zł
60	5 lat	Nowotwór złośliwy dróg żółciowych leczony operacyjnie	3 700 zł
61	5 lat	Niewydolność wątroby leczona przeszczepem wątroby	20 000 zł

NARZĄD RUCHU

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
62	nie dotyczy	Złamanie panewki stawu biodrowego leczone operacyjnie (z wyłączeniem endoprotezoplastyki)	3 110 zł
63	nie dotyczy	Złamanie wielomiejscowe kości kończyny dolnej z uszkodzeniem struktur stawowych leczone operacyjnie	3 300 zł

NARZĄD RUCHU

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
64	nie dotyczy	Złamanie z przemieszczeniem kości obu kończyn dolnych leczone operacyjnie	7 260 zł
65	nie dotyczy	Złamanie kości twarzoczaszki z urazem oczodołu leczone operacyjnie	2 720 zł
66	nie dotyczy	Złamanie kości kręgosłupa wskutek urazu leczone operacyjnie	2 810 zł
67	5 lat/18 mies.	Złamanie osteoporotyczne trzonów kręgowców leczone operacyjnie	2 810 zł
68	nie dotyczy	Złamanie struktur kostnych stawu biodrowego leczone endoprotezoplastyką częściową	3 630 zł
69	nie dotyczy	Złamanie struktur kostnych stawu biodrowego leczone endoprotezoplastyką całkowitą	4 290 zł
70	nie dotyczy	Złamanie struktur kostnych stawu kolanowego leczone endoprotezoplastyką całkowitą	6 080 zł
71	nie dotyczy	Złamanie struktur kostnych stawu ramiennego leczone endoprotezoplastyką całkowitą	6 080 zł
72	nie dotyczy	Złamanie struktur kostnych stawu łokciowego leczone endoprotezoplastyką całkowitą	4 620 zł
73	5 lat	Boczne skrzywienie kręgosłupa leczone operacyjnie z zastosowaniem implantów	7 530 zł
74	5 lat	Zakażenie w obrębie układu kostnego leczone operacyjnie	3 140 zł
75	nie dotyczy	Amputacja urazowa kończyny górnej na wysokości ramienia leczona operacyjnie	2 810 zł
76	nie dotyczy	Amputacja urazowa kończyny dolnej na wysokości biodra i uda leczona operacyjnie	2 810 zł
77	5 lat/5 lat	Amputacja kończyny dolnej z powodu stopy cukrzycowej	3 680 zł
78	5 lat	Nowotwór złośliwy kości kręgosłupa leczony operacyjnie	3 500 zł

SKÓRA

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
79	5 lat/5 lat	Owrzodzenie podudzi leczone operacyjnie (z wyłączeniem owrzodzeń w przebiegu cukrzycy)	2 970 zł
80	5 lat/5 lat	Owrzodzenie podudzi w przebiegu cukrzycy leczone operacyjnie	3 960 zł

ENDOKRYNOLOGIA

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
81	5 lat	Choroba przysadki leczona operacyjnie	3 800 zł
82	5 lat	Nadczynność kory nadnercza w przebiegu zespołu Cushinga lub zespołu Conna leczona operacyjnie	2 400 zł
83	5 lat	Nowotwór złośliwy nadnercza leczony operacyjnie	2 450 zł

UKŁAD MOCZOWY

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
84	5 lat	Choroba nerek, moczowodu lub pęcherza moczowego leczone operacyjnie (z wyłączeniem nowotworu złośliwego, kamicy układu moczowego, przetok i gruźlicy układu moczowego)	2 340 zł
85	5 lat	Przetoka pęcherzowo-jelitowa, pęcherzowo-pochwowa, pęcherzowo-maciczna leczone operacyjnie	2 810 zł
86	5 lat	Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego leczony operacyjnie	2 780 zł
87	5 lat	Nowotwór złośliwy pęcherza moczowego o dużym zaawansowaniu miejscowym leczony operacyjnie wraz z jednoczesnym wycięciem pęcherza moczowego z narządami nacieczonymi	3 470 zł
88	5 lat/5 lat	Nowotwór złośliwy nerki lub moczowodu leczony operacyjnie	3 470 zł
89	5 lat	Niewydolność nerek leczona operacyjnie z przeszczepem nerki	6 600 zł

MĘSKIE NARZĄDY PŁCIOWE

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
90	5 lat	Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego leczony operacyjnie z zastosowaniem prostatektomii częściowej	2 000 zł
91	5 lat	Nowotwór złośliwy gruczołu krokowego leczony operacyjnie z zastosowaniem prostatektomii radykalnej	2 460 zł

ŻEŃSKIE NARZĄDY PŁCIOWE

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
92	5 lat/5 lat	Nowotwór złośliwy jajnika lub jajowodu leczony operacyjnie z jednoczesnym wycięciem węzłów chłonnych	2 020 zł
93	5 lat	Nowotwór złośliwy trzonu lub szyjki macicy leczony operacyjnie z jednoczesnym wycięciem węzłów chłonnych	2 000 zł
94	5 lat	Nowotwór złośliwy sromu lub pochwy leczony operacyjnie z wycięciem węzłów chłonnych	2 810 zł

HEMATOLOGIA

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
95	5 lat	Choroba rozrostowa układu krwiotwórczego i limfatycznego, zespół mielodysplastyczny leczone operacyjnie autologicznym przeszczepieniem komórek macierzystych szpiku	11 550 zł
96	5 lat	Choroba rozrostowa układu krwiotwórczego i limfatycznego, zespół mielodysplastyczny leczone operacyjnie allogenicznym przeszczepieniem komórek macierzystych szpiku	11 550 zł

TRAUMATOLOGIA

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
97	nie dotyczy	Oparzenia głębokie II/III stopnia leczone operacyjnie bez wykonania przeszczepu skóry	2 670 zł
98	nie dotyczy	Oparzenia głębokie II/III stopnia leczone operacyjnie z wykonaniem przeszczepu skóry	7 260 zł
99	nie dotyczy	Rozległa utrata lub martwica skóry tułowia lub szyi wywołana urazem leczona operacyjnie	3 340 zł
100	nie dotyczy	Ostry pourazowy krwiak śródczaszkowy z obecnością stłuczeń mózgu bez złamań kości czaszki leczony operacyjnie	3 300 zł
101	nie dotyczy	Ostry pourazowy krwiak śródczaszkowy z obecnością stłuczeń mózgu i złamań kości czaszki leczony operacyjnie	3 960 zł
102	nie dotyczy	Uraz wielonarządowy leczony operacyjnie (z wyłączeniem urazu narządu ruchu)	4 950 zł

II. POSTĘPOWANIA MEDYCZNE TYPU B

L.p.	Okres ograniczenia odpowiedzialności	Postępowania medyczne	Wysokość świadczenia
103	5 lat/5 lat	Choroba zwyrodnieniowa stawu ramiennego leczona endoprotezoplastyką całkowitą	5 280 zł
104	5 lat/5 lat	Choroba zwyrodnieniowa stawu łokciowego leczona endoprotezoplastyką całkowitą	4 620 zł
105	5 lat/5 lat	Choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego leczona endoprotezoplastyką całkowitą	4 290 zł
106	5 lat/5 lat	Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego leczona endoprotezoplastyką całkowitą	4 950 zł

5 lat – 5 lat ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa - po wypłacie świadczenia z tytułu opisanego postępowania medycznego - na wypłatę świadczenia za takie samo postępowanie medyczne

5 lat/18 mies. – 5 lat ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa - po wypłacie świadczenia z tytułu opisanego postępowania medycznego - na wypłatę świadczenia za takie samo postępowanie medyczne dotyczące tej samej struktury wielokrotnie występującej i 18 miesięcy ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa na wypłatę świadczenia związanego z taką samą strukturą, anatomicznie inaczej położoną

5 lat/5 lat – 5 lat ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa - po wypłacie świadczenia z tytułu opisanego postępowania medycznego - na wypłatę świadczenia za takie samo postępowanie medyczne, liczonych odrębnie dla lewego i prawego z narządów położonych symetrycznie

III. LIMIT WYPŁAT

L.p.		
107	Limit wypłat	20 000 zł

Załącznik nr 5

Informacja o postanowieniach z wzorca umownego:

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pakiet JA

Rodzaj informacji	Nr zapisu z wzorca umownego
1. Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Towarzystwo do wypłaty świadczenia lub wykupu ubezpieczenia	§ 2 (str. 2) § 7 ust. 1 (str. 2) § 8 ust. 1-2 (str. 2) § 9 ust. 1 (str. 3) § 10 (str. 3) § 11 ust. 1 (str. 3) § 12 ust. 1 (str. 3)
2. Ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa uprawniające do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia	§ 7 ust. 3-4 (str. 2) § 9 ust. 2-8 (str. 3) § 11 ust. 2-5 (str. 3) § 12 ust. 3-11 (str. 3) § 13 (str. 4) § 14 ust. 2 (str. 4) § 15 ust. 7-9 i 11-13 (str. 5)
3. Wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa uprawniające do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia	§ 7 ust. 3-4 (str. 2) § 9 ust. 2-8 (str. 3) § 11 ust. 2-5 (str. 3) § 12 ust. 3-11 (str. 3) § 13 (str. 4) § 14 ust. 2 (str. 4) § 15 ust. 7-9 i 11-13 (str. 5)
4. Wysokość składki i częstotliwość jej pobierania	§ 5 ust. 1-6 (str. 2)
5. Wysokość wszystkich opłat pobieranych w związku z umową ubezpieczenia oraz wszelkie obciążenia potrącone ze składek ubezpieczeniowych lub z ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego	nie dotyczy
6. Wartość wykupu ubezpieczenia w poszczególnych okresach trwania ochrony ubezpieczeniowej oraz okres, w którym roszczenie o wypłatę wartości wykupu nie przysługuje	nie dotyczy

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA

infolinia: 801 888 444, tel. +48 22 557 44 44
e-mail: bok@aviva.pl, www.aviva.pl